

ΧΡΥΣΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ

Κλεισούρας 8 Ν. Ηράκλειο 14121 Τηλ-Fax: 210-2832243

ΝΟΜΟΣ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ

ΔΗΜΟΣ ΒΙΝΙΑΝΗΣ
ΕΔΡΑ: ΚΕΡΑΣΧΩΡΙ
ΑΓΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ-ΒΙΝΙΑΝΗ
ΔΑΦΝΗ-ΚΕΡΑΣΧΩΡΙ
ΚΡΕΝΤΗΣ-ΜΑΥΡΟΜΑΤΑ-ΧΡΥΣΩ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΧΡΥΣΙΩΤΩΝ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ "Η ΠΑΝΑΓΙΑ"

Περίοδος Α' • Έτος 9ο • Αριθμός φύλλου 34 • Ιούλιος - Αύγουστος - Σεπτέμβριος 2003

Η ΧΡΥΣΩ ΚΑΙ ΤΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΗΣ

«Χρύσω μου πούν' τα πλούτη σου
πού είναι η ομορφιά σου;
Τα πλούτη μου είναι τα παιδιά
και ομορφιά η δόξα»

Το χωριό μας, ή όμορφη και δοξασμένη Χρύσω, όπως περιγράφουν και οι παραπάνω στίχοι του Χρυσιώτη λαϊκού στιχουργού **Κων/νου Μούτσελου**, με τους κατοίκους της να έχουν υπερανεπτυγμένη την αίσθηση της ελευθερίας, κάτι που κληρονόμησαν και από το άγριο περιβάλλον του χωριού μας, δεν δέλιασε ποτέ και πάντα έστελνε άξια παλικάρια της σε όλους τους αγώνες που έδωσε η Ελλάδα για την ελευθερία της. Έτσι και στην Εθνική Αντίσταση κατά των Ιταλών και Γερμανών συμμετείχε με πολλούς Χρυσιώτες και βέβαια το τίμημα για τη συμμετοχή της ήταν μεγάλο, με την απώλεια αρκετών Χρυσιωτών αλλά και με το κάψιμο του χωριού μας από τους Ιταλούς στις 4-12-1942. Από τα 85 σπίτια του χωριού μας κήκταν τότε τα 65.

Όμως οι Χρυσιώτες δεν έσκυψαν το κεφάλι και κατάφεραν να σταθούν όρθιοι και να ξαναφτιάξουν το όμορφο χωριό τους.

Το κάψιμο του χωριού μας έδωσε την ευκαιρία στους λαϊκούς ποιητές να γράψουν για τη Χρύσω και να εξυμνήσουν τα κατορθώματα των Χρυσιωτών με καταπληκτικά ποιήματα

όπως τα παρακάτω:

Μας κάψαν το χωριό μας

«Μεσ' στην Ευρυτανία και μέσ' στο Σουϊλά οι αντάρτες πολεμάνε μ' ιταλικά σκυλιά. Με δυό με τρεις χιλιάδες, αντάρτες εκατό τρεις μέρες πολεμάνε χτυπάνε τον οχτρό. Σκοτώσανε πενήντα, σκορπίσαν στα βουνά και μήκαν οι φασίστες και θάλανε φωτιά. Μας κάψαν το χωριό μας τ' ανήμερα θεριά, μας κάψαν το σχολιό μας που σπούδαζαν παιδιά. Μας κάψαν το χωριό μας το Χρύσω το χρυσό που είναι δοξασμένο στον κόσμο ξακουστό.»

Ανώνυμου

«Μια μέρα που καθόμουνα στον Πύργο από πέρα ακούω όλμους και θροντές να σχίζουν τον αέρα. Τι είν' το κακό που γίνεται τι είν' το κακό που ήρθε; Οι Ιταλοί πλακώσανε μεσ' τα στενά της Χρύσως κι ο καπετάνιος ο Ερμής με εικοσιοχτώ λεβέντες τρεις ώρες κάνει πόλεμο τρεις ώρες κάνει μάχη. Τσακίζονται οι Ιταλοί γυρίζουν στο Νημάτι.»

Κων/νος Μούτσελος

Το τραγούδι του Χρύσω

«Των Χρυσιωτών τα ήσυχά σπιτάκια πάν' και εκείνα τά έκαψε, τα γκρέμισε του Ιταλού η αξίνα κι απ' το χωριό το ολόμορφο ως μεσ' το Καρπενήσι, ο τύραννος χαλάσματα περνώντας έχει αφήσει. Χρύσω μ' σθάνατο χωριό, θάσταξε την ψυχή σου. Να ζήσουν όλα σ' τα παιδιά, Λευτέρης και Ερμής σου. Οι αντάρτες μας τον πόνο σου τον έκαναν παντιέρα και με αυτή τους θάρβαρους θα διώξουνε μια μέρα.»

Ανώνυμου

Ερμής Χρυσιώτης

«Ελάτι του Καρπενησιού, ψηλό ζωγραφιστό προβάλλει ο καπετάν Ερμής απ' την Ευρυτανία με χάρη και θουνού δροσιά, με μάτι απ' τον αητό της ομορφιάς και της θροντής ασύγκριτη αρμονία.

Που το γερό ντουφεκι του στη Χρύσω είχε θροντήσει σαν λίγοι αντάρτες τσάκισαν το εχθρικό τ' ασκέρι κι είχαν ματώσει τα στενά και τα κορμιά είχαν κλείσει κι ακόμα εκεί μονολογεί χαρούμενο τ' αγέρι.

Συνέχεια στην 2η σελ.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Η Πρόεδρος του συλλόγου μας και τα μέλη του Δ.Σ. αισθάνονται την ανάγκη να ευχαριστήσουν θερμά όλα τα μέλη του συλλόγου μας, τους χωριανούς μας και φίλους του χωριού μας που συμμετείχαν στη λαχειοφόρο αγορά αυτοκινήτου αγοράζοντας λαχνούς και περισσότερο να ευχαριστήσει αυτούς που προσέφεραν πολύτιμη βοήθεια προωθώντας την πώληση των λαχνών ή αγοράζοντας ολόκληρο μπλοκ λαχνών. Ήταν η πρώτη φορά που οργανώθηκε λαχειοφόρος απ' το σύλλογό μας και ήταν επιτυχημένη, αφού συγκεντρώθηκε καθαρό κέρδος περίπου 4.500 €. Τα χρήματα αυτά επιστρέφονται στο χωριό με τη μορφή κοινωφελών ή εξωραϊστικών έργων είτε σε εκδηλώσεις πολιτιστικές. Με τέτοιες και άλλες δραστηριότητες ενισχύεται η οικονομική δυνατότητα του συλλόγου μας προς όφελος όλων μας και με την ευκαιρία αυτή σας καλούμε όλους να συμμετέχετε - στα όρια των δυνατοτήτων σας - στις όποιες εκδηλώσεις, ενέργειες και προσπάθειες μας που γίνονται για τους σκοπούς που προαναφέραμε.

Με εκτίμηση
Το Δ.Σ. του Συλλόγου ΧΡΥΣΙΩΤΩΝ

Διαβάστε σ' αυτό το φύλλο

- Οι Δήμοι της Ευρυτανίας 1833-1912 ...σελ. 4
- Ό,τι είδα κι άκουσα στο χωριό ...σελ. 5
- Η ΕΤ3 στο Δήμο μας ...σελ. 5
- Η πορεία του δημοτικού τραγουδιού ...σελ. 6
- Έργα του Δήμου, του Συλλόγου και της Εκκλησίας ...σελ. 7
- Προβολή του χωριού μας απ' τον ALPHA ...σελ. 8
- Κλήρωση λαχειοφόρου (αυτοκινήτου) ...σελ. 8

Συνέχεια στην 3η σελ.

Κάμερες, μάγοι και...

Ξερά πλατάνια!!!

Και ξαφνικά η μικρή θόνη γέμισε Χρύσω! Ο **Ν. Χατζηνικολάου** προλόγισε και οι εικόνες από το χωριό, μας γέμισαν **καμάρι!** Τα θέματα ξεκινούσαν με τον **Ηλία Καράνη** και τον **Αποστόλη Γιαννιώτη**, να τραγουδούν, τι άλλο, δημοτικά τραγούδια του τόπου μας.

Πανέμορφες οι εικόνες! Η Χρύσω πνιγμένη στο πράσινο, με τα πέτρινα σπίτια της, τους χαμογελαστούς κατοίκους. Η δασκάλα μας κι οι μαθητές, πρωταγωνιστές. Δέκα λεπτά προβολής συνολικά για τη Χρύσω δεν είναι μικρό πράμα. Δεν θα είναι χιλιάδες αυτοί που θα την επισκεφθούν, γιατί την είδαν στην τηλεόραση, είναι πολλοί όμως αυτοί που την θυμήθηκαν!

Τα περίεργα πάντως άρχισαν, όταν έφυγαν οι κάμερες... Πανικός επικράτησε το μεσημέρι της Παρασκευής 3 Οκτωβρίου, όταν από στόμα σε στόμα, διαδόθηκε στο χωριό, πως **Ξεράθηκαν τα πλατάνια στις θρύσες**. Συμφορά μεγάλη μας βρήκε, είπαν κάποιοι, ο μπαρμπα-Λιάς ξέχασε ακόμα και τον παραδοσιακό μεσημεριανό υπνάκο του και έτρεξε να δει τι συμβαίνει! Τα αιωνόβια δέντρα, τελικά έστεκαν, όπως πάντα, περήφανα χωρίς ίχνος αδυναμίας. Κάποιος που τα ξέρεει καλά και τους «μιλάει», είπε πως

πέρασαν μια λαχτάρα αλλά τελικά επέζησαν... Τι είχε συμβεί; Τα πλατάνια πάσχουν από το σπάνιο σύνδρομο του «**κακοφωνιξ**», αν θέλετε να μάθετε περισσότερα μια επίσκεψη στη Χρύσω, θα σας λύσει τις απορίες... Θα ξεκαρδιστείτε!!!

Κάποιοι πάλι αποδίδουν το σπάνιο σύνδρομο στις περιέργες επισκέψεις του καλοκαιριού... Εμφανίστηκαν στη Χρύσω, πανίσχυροι μάγοι, που τρέλαναν τους κατοίκους με τα κόλπα και τις μαντεψιές τους! Ναι καλά διαβάσατε, μάγοι στη Χρύσω! Μάγοι που έφτασαν στο σημείο να διαβάσουν τη σκέψη των άλλων, σαν ανοιχτό βιβλίο! Για να τους δοκιμάσει μάλιστα μια παρέα χωριανών σημείωσε ένα νούμερο στο χαρτί και τους ρωτούσε ποιο είναι... Οι πανούργοι μάγοι, το έβρισκαν αμέσως, προκαλώντας δέος!!! Τα ονόματά τους δεν τα αποκαλύπτω, γιατί έχω δεσμευτεί απέναντί τους. Σε αντάλλαγμα αυτοί θα κάνουν τα μαγικά τους για να φτιαχτεί ο δρόμος του χωριού!

Το πιο σύντομο ανέκδοτο για το χωριό: Άσφαλτος στο δρόμο για τη Χρύσω! Χο-χο-χο... «κι οι εκλογές έρχονται».

Θα τα πούμε πάνω

Α. Παφλάς

ΤΟ ΧΩΡΙΟ ΜΑΣ ΤΙΜΑ ΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ

Εορταστικές εκδηλώσεις της 17ης Αυγούστου με την ευκαιρία της συμπλήρωσης 61 χρόνων από τη μάχη της Χρύσως.

Έγιναν και φέτος εορταστικές εκδηλώσεις για τα 61 χρόνια απ' τη μάχη της Χρύσως, που περιελάμβαναν τέλεση θείας λειτουργίας στον Άγιο Σεραφείμ σε συνδυασμό με τον ερχομό της σептής κάρας του αγίου απ' τη μονή Κορώνης, κατάθεση στεφάνων στο μνημείο πεσόντων ηρώων στη θέση Νιμάτια, αγώνα δρόμου (δρόμος θυσίας) απ' το μνημείο ως την πλατεία του χωριού, επίδοση μεταλλίων και βραβείων στους αθλητές, ομιλίες και χαιρετισμοί απ' τους επίσημους προσκεκλημένους και παράθεση γεύματος στην κεντρική πλατεία.

Υπήρξε μεγάλη συμμετοχή κόσμου απ' όλα τα δημοτικά διαμερίσματα και η κεντρική ομιλία έγινε από τον **δήμαρχο Βίνιανης κ. Κων/νο Καράνη** και σας την παραθέτουμε στη συνέχεια ως έχει καθότι περιλαμβάνει ιστορικά στοιχεία και πίνακα με τα ονόματα όλων των Χρυσιωτών που έδωσαν τη ζωή τους στη διάρκεια της κατοχής, της Εθνικής Αντίστασης και του εμφυλίου πολέμου.

Πανοσιολογιώτατε, Αιδεσιμώτατε, κ. Αντινομάρχα, κ. Δήμαρχε Φραγκίστας, κ. Διοικητά του Αστ. Τμήματος Κερασοχωρίου, κ. Δ/ντά της Δ/σης Τεχνικών Υπηρεσιών Ευρυτανίας, κ. Αντιδήμαρχε, αγαπητοί συγγενείς των Ηρώων που τιμούμε σήμερα, κ. Πρόεδρε της Κοινότητας, κ. Δημ. Σύμβουλοι, κ. Τοπικοί Σύμβουλοι, κ. Πρόεδρε του Συλλόγου Χρυσιωτών

Συνέχεια στη 2η σελ.

ΤΟ ΧΩΡΙΟ ΜΑΣ ΤΙΜΑ ΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ

Συνέχεια απ' την 1η σελ.

Αγαπητοί αξιότιμοι προσκεκλημένοι, φίλοι Δημότες, αγαπητοί χωριανοί

Σας καλωσορίζω στη Χρύσω το όμορφο και ιστορικό μας χωριό. Υλοποιείται και φέτος απόφαση του νέου Δημοτικού μας Συμβουλίου για να γιορτάσουμε την **61η επέτειο από την μάχη της Χρύσως και την εκτέλεση των 7 πατριωτών μας στο Νιμάτι.**

Μαθαίνουμε οι νεότεροι, ενθυμείστε οι παλαιότεροι και μας μεταβιβάζετε μηνύματα ενότητας για παραδειγματισμό και αποφυγή λαθών.

Γιορτάζουμε λοιπόν και στη Χρύσω την Εθνική Αντίσταση.

Η αγάπη μας για τον τόπο που γεννηθήκαμε είναι μεγάλη, εδώ αγωνίστηκαν οι πρόγονοί μας, εσείς οι μεγαλύτεροι, εδώ αγωνιζόμαστε εμείς οι νεότεροι, κρατάμε Θερμοπύλες σε όλα, στα ήθη, τα έθιμα, τις επετείους μας - για τις οποίες έχουμε χρέος και ιερή υποχρέωση να μεταβιβάζονται μηνύματα στις νεότερες γενιές - να μεταβιβάζονται οι αγώνες και οι θυσίες για το μεγαλύτερο αγαθό, την Ελευθερία.

Η Χρύσω είχε την τύχη να έχει παιδιά της - και στελέχη στην Εθνική Αντίσταση -.

Ο Πρωτοκαπετάνιος του Ε.Λ.ΑΣ Άρης Βελουχιώτης σ' αυτήν εδώ την πλατεία μίλησε για την Αντίσταση.

Γεννήθηκε έτσι και εδώ το μήνυμα της Αντίστασης.

Ενίσχυσε λοιπόν και η Χρύσω τον αγώνα με τα παιδιά της, τον πότισε με δάκρυ και αίμα, αυτόν τον αγώνα. Ο ανθός της λευτεριάς ποτίστηκε - θέρειψε και σήμερα εμείς απολαμβάνουμε την ευωδία της Ελευθερίας.

Προ μηνός γιορτάσαμε στην **Ιστορική Παλιά Βίνιανη** την 59η επέτειο από την **ίδρυση της Π.Ε.Ε.Α. στις 10/3/44.** Μεγάλο γεγονός για τη νεότερη ιστορία μας η ίδρυση της Π.Ε.Ε.Α. Στην όμορφη γωνιά της Ευρυτανικής γης η Ιστορία κατέγραψε με γοργούς ρυθμούς γεγονότα σημαντικά και βαρύνοντα. Στους ιστορικούς μας τόπους εκείνη την εποχή χτυπούσε η ανυπότακτη καρδιά της Ελλάδας, της Ελλάδας που αντιστεκόταν, της Ελλάδας που με αστείρευτη ορμή έδειχνε στους λαούς της Γης το δρόμο για την ελευθερία, προσδιορίζοντας τον τρόπο για την ανατροπή της ναζιστοφασιστικής λαίλαπας, μιας συμφοράς που κατέτρωγε βία και αιμοβόρα τη σάρκα της ανθρωπότητας. Συνεκροτήθη στη Βίνιανη η Π.Ε.Ε.Α. το 1944. Εδώ λαμβάνονταν όλες οι αποφάσεις για τη διακυβέρνηση των ελεύθερων περιοχών και για την πορεία του αγώνα.

Ήταν η ανώτατη πολιτική εξουσία της Ελλάδας, το συντονιστικό και καθοδηγητικό όργανο για όλα τα ζητήματα.

Και ερχόμαστε πάλι στη Χρύσω, στον τόπο θυσίας των 7 πατριωτών μας το '42 στο Νιμάτι, και στο χρέος που έχουμε, να τιμούμε τους νεκρούς μας, που έπεσαν για την Πατρίδα και τα ιδανικά.

Είναι η ανάμνηση αυτή ο ελάχιστος φόρος τιμής που δίνουμε ύστερα από παρέλευση

αρκετών χρόνων στους ανθρώπους που φυλάνε Θερμοπύλες στο Νιμάτι. Ήταν απλοί δημιουργικοί άνθρωποι, οικογενειάρχες που πιάστηκαν αιχμάλωτοι από τους εισβολείς κατακτητές. Ύστερα από βασανιστήρια και εφόσον έσκαψαν οι ίδιοι τον τάφο τους εκτελούνται στις 6 Δεκεμβρη. Λείπουν από τις οικογένειές των τα αγαπημένα τους πρόσωπα.

Παρόντες και οι 7 στην Ιστορία και στη μνήμη:

Γκαρίλας Βασίλης από Κερασοχώρι.

Γκούβας Γεώργιος από Καρπενήσι.

Κακαβάς Δημήτριος από Δομιανούς.

Άγνωστος από Θεσσαλία.

Τριανταφυλλόπουλος Μιχάλης από Κερασοχώρι

Χειλάς Δημήτριος από Άγιο Δημήτριο.

Χόντος Γεώργιος από Άγραφα.

Είναι αθάνατοι και θα είναι στους αιώνες.

Αγαπητοί προσκεκλημένοι Ανάμεσά μας είναι σήμερα συγγενείς, αδέρφια, παιδιά, συναγωνιστές των εκτελεσθέντων πατριωτών μας. Άφησαν πίσω τους δυσαναπλήρωτο κενό, λείπουν από συγγενείς και φίλους.

Οι σφαίρες του κατακτητή έκοψαν το νήμα της ζωής των ανίσχυρων αιχμάλωτων πατριωτών μας στιγματίζοντας με τα πιο μελανά χρώματα την πράξη "**εκτέλεση αιχμαλώτων**".

Η Χρύσω στη συνέχεια έγινε παρανάλωμα, την έκαψαν, οι Ιταλοί Χριστιανοί και τις Εκκλησίες.

Αγαπητοί συγγενείς των Ηρώων.

Βέβαια αισθάνεστε πικρία, οργή αγανάκτηση.

Να είστε όμως υπερήφανοι για τους ήρωες των οικογενειών σας. Όλοι μας σήμερα είμαστε ταπεινοί προσκυνητές, επιτελούμε μνημόσυνο στη μνήμη των 7 πατριωτών μας που μ' αυτό τον τρόπο θυσιάστηκαν, πότισαν με αίμα τη Χρυσιώτικη γη, για την Λευτεριά, την επικράτηση της Ειρήνης στο χώρο μας.

Δεν πρέπει όμως στιγμή να αφήνουμε στη λήθη του χρόνου τις περιπέτειες των ιδανικών μας από βαρβαρότητες, γιατί περιθωριοποιούμε την έννοια της πατρίδας.

Σαν Χρυσιώτης - δεν δίδω συγχώρεση στους Ιταλούς Χριστιανούς κατακτητές για τα αντίποινα - την εκτέλεση των 7 ανθρώπων μας, το ολοκαύτωμα της Χρύσως και των Εκκλησιών της.

Αγαπητοί προσκεκλημένοι Για το χρονικό της Μάχης της Χρύσως, τα Ιστορικά γεγονότα της Περιόδου 40-44 έχει γίνει αναφορά τόσο στις γιορτές μας από ομιλητές που έζησαν από κοντά τα γεγονότα, αλλά πολλά μαθαίνουμε κάθε χρόνο στην Δομνίστα - στις Κορυσχάδες, στην Βίνιανη, σε αντίστοιχες εκδηλώσεις.

Για το μικρό μας χωριό το τίμημα της περιόδου εκείνης ήταν πολύ μεγάλο.

40 χωριανοί Χρυσιώτες και Χρυσιώτισσες ηλικίας από 15 έως 30 ετών λείπουν από τις οικογένειές των.

Θεωρώ πρόπον να αναφέρω τα ονόματά των ως μνημόσυνο, την ηλικία τους, τον χρό-

νο που άφησαν την τελευταία τους πνοή στα Χρυσιώτικα χωριά, σε διάφορα μέρη της Πατρίδας μας.

Τα στοιχεία τα έχω από πληροφορίες χωριανών μου, τον πατέρα μου, τον μπαρμπα Ηλία Τσιλιγιάννη, τον μπαρμπα Χρήστο Μούτσελο και Ηλία Κάρανη.

Αν υπάρχει κάποιο λάθος στις πληροφορίες να με συγχωρέσετε.

Όνοματεπώνυμο	Ετών
Καρανίκας Δημήτριος του Κων/νου	27 (1948)
Καρανίκας Ιωάννης του Σεραφείμ	22 (1948)
Καρανίκας Νικόλαος του Θεοδώρου	22 (1948)
Καρανίκας Δημήτριος του Αναστασίου	22 (1948)
Καρανίκας Ιωάννης του Αναστασίου	18 (1948)
Καρανίκας Βασίλειος του Αναστασίου	15 (1948)
Κουτσογιώργος Ιωάννης της Ελένης	23 (1949)
Μαρούλης Γεώργιος του Βάιου	21 (1947)
Μαρούλης Ευάγγελος του Γεωργίου	24 (1948)
Μαρούλης Γρηγόριος του Σταύρου	22 (1944)
Μούτσελος Κων/νος του Νικολάου	18
Μούτσελος Λουκάς του Νικολάου	— (1948)
Καστρίτσας Λουκάς του Ξενοφώντα	— (1948)
Καστρίτσας ..... του Ξενοφώντα	—
Καράνης Δημήτριος του Νικολάου	24 (1948)
Τσιλιγιάννης Σπυριδών του Γεωργίου (Καπετάν Λευτέρης)	— (1949)
Μπετχαβάς Λάμπρος του Ιωάννη	— (1942)
Καρανίκας Παναγιώτης του Κων/νου	—
Σαρρής Ευάγγελος του Σωτηρίου	—
Σαρρής Δημήτριος του Σωτηρίου	— (1948)
Σαρρής Δημήτριος του Θεόφιλου	—
Μούτσελος Κων/νος του Ευθυμίου	— (1948)
Πριοβόλου Σαβούλα του Σπυριδώνα	— (1948)
Καρανίκας Ιωάννης του Βασιλείου	65 (1949)
Πριοβόλος Σεραφείμ	— (1949)
Μαρούλης Δημήτριος του Ιωάννη	— (1949)
Καρανίκας Κων/νος του Θεοδώρου	— (1949)
Μούτσελος Σωτήριος του Ιωάννη	— (1949)
Χειλάς Κων/νος του Δημητρίου	— (1949)
Θάλλας Κων/νος του Ιωάννη	— (1949)
Θάλλας Γεώργιος του Ιωάννη	— (1949)
Μούτσελος Νικόλαος του Λουκά	— (1949)
Πολυχρόνης Απόστολος του Κων/νου	— (1948)
Τσιλιγιάννη Βασιλική του Ηλία	— (1949)
Θάλλας Νικόλαος του Γεωργίου	—
Θάλλα Στυλιανή του Γεωργίου	—
Σανούλης Σωτήριος του Ηλία	—
Πολυχρόνης Παναγιώτης του Κωνσταντίνου	—
Πολυχρόνης Απόστολος του Κωνσταντίνου	— (1948)
Μέρος Σταύρος του Ταξίαρχη	—
Χαλκιά Ισμήνη του Κωνσταντίνου	— (1941)
Χαλκιά Βασιλική του Κωνσταντίνου	— (1941)

Αγαπητοί προσκεκλημένοι Δεν έζησα την εποχή εκείνη, τελειώνοντας επιγραμματικά θέλω να πω ότι η περίοδος 40-44 αποτελεί μία κορυφαία στιγμή στην Ιστορία μας, και αναμφισβήτητη απόδειξη της Ελλάδας μας ταυτόχρονα.

Για την περίοδο αυτή, αλλά και για την μετέπειτα 1945-1949 έχουν γραφεί πολλά.

Υπάρχουν συνάνθρωποι μας με τα δικά τους βιώματα. Δεν θα σταθώ στην δική μας Βίνιανη πολύ λεπτομερειακά που υπήρξε η πρωτεύουσα της Ελεύθερης Ελλάδας και ήταν η έδρα της κυβέρνησης, ούτε σε άλλα ιστορικά γεγονότα, λεπτομερειακά, απλά και μόνο θα πω:

Ο εμφύλιος πόλεμος είναι πραγματικά η κατάρα της φυλής μας, που ξεκινά από την εποχή του Ομήρου. Όλοι οφείλουμε να γνωρίζουμε τα ιστορικά γεγονότα, να μην τα παραποιούμε, να μην τα κόβουμε στα μέτρα μας - οπότε τα παθήματα εκείνων να γίνονται μαθήματα για μας.

Εμείς οι μεταγενέστεροι απομακρυσμένοι στο ιστορικό μας χρέος επιτελούμε και πρέπει να επιτελούμε το καθήκον μας εις ανάμνηση των γεγονό-

των μας να μην ξεχνούμε την ιστορία μας.

Τιμούμε και πάλι, εφέτος - σήμερα, την ιστορία, ανασκευάζουμε μνήμες και επικαλούμαστε γεγονότα μεγάλα και βαρυσήμαντα.

Νιώθω υπερήφανος σαν Δήμαρχος του ιστορικού μας Δήμου Βίνιανης και του ιστορικού μας τόπου, γιατί βεβαίως δεν είναι μόνο το γεγονός ότι η Βίνιανη αποτέλεσε την έδρα της κυβέρνησης του βουνού. Ήταν και άλλα σημαντικά γε-

μας βρίσκεται καθοριστικά στο επίκεντρο των γεγονότων, αφού συμμετέχει ενεργά στη διαμόρφωση των εξελίξεων της εποχής.

Στα χρόνια της Τουρκοκρατίας, οι πρόγονοί μας δεν αποδέχθηκαν το ζυγό, περιγελοῦσαν τους κατακτητές με τους κλέφτες και τους αρματολούς να δρουν περήφανα και ανυπότακτα στην περιοχή μας που αποτελούσε αναπόσπαστο κομμάτι του συγκεκριμένου ιστορικού και γεωγραφικού χώρου. Ακολούθησαν αρκετές εποποιίες (Βαλκανικοί πόλεμοι - Αλβανικό μέτωπο) αλλά και συμφορές (μικρασιατική καταστροφή) στις οποίες οι παππούδες μας και οι γονείς μας έδωσαν με αυταπάρνηση και αγόγγυστα το παρόν, συμβάλλοντας έτσι αποφασιστικά στη διαμόρφωση της Εθνικής Μεγαλοσύνης.

Η τριπλή κατοχή με Γερμανούς, Ιταλούς, Βουλγάρους που περιέσφιγγε τη θηλιά στο λαιμό του λαού μας, ενός λαού που δεν συμβιβάζονταν και δεν αποδέχονταν την υποταγή.

Οι δύο πολέμαρχοι της Εθνικής μας Αντίστασης ο **Άρης Βελουχιώτης** που ξεκίνησε τον ένοπλο αγώνα από τη Δομνίστα ενάντια στον κατακτητή και ο **Ναπολέων Ζέρβας** από τον γειτονικό Βάλτο Αιτωλοακαρνανίας έδινε το Αντιστασιακό παρών.

Και όταν οι δυο τους επέλεξαν την Βίνιανη ως τόπο συνάντησής τους, προκειμένου να συνεννοηθούν και να καταστρώσουν σχέδια για την αντίταξη της γέφυρας του Γοργοποτάμου, συνέδεαν τον τόπο ετούτο με μία άλλη κορυφαία στιγμή.

Όπως σε κάθε δύσκολη εθνική στιγμή, έτσι και τότε και πάντα ο λαός μας βρίσκει τον τόπο, τον τρόπο και τον χρόνο, για να αρθρώσει βροντερή τη φωνή της αντίθεσης στα καταχθόνια σχέδια των βάρβαρων κατακτητών.

Τελειώνοντας έτσι κ. κ. προσκεκλημένοι, επίσημοι κ.λ.π. πιστεύουμε ότι ανταποκρινόμαστε στο χρέος μας απέναντι σε 'κεινούς που έδειξαν τον τρόπο, που άνοιξαν το δρόμο για την κατάκτηση της χιλιόκριβης της Λευτεριάς και ελπίζουμε ότι αποτιούμε έτσι τον ελάχιστο - έστω - φόρο τιμής σε πρόσωπα και καταστάσεις που δεν πρέπει να μένουν στην αφάνεια αλλά να προσπαθήσουμε ώστε να κοσμούν φεγγαρόβολα τον τόπο μας και την ένδοξη ιστορία μας.

Αυτό είναι το χρέος μας. Το καθήκον μας, αυτό πράτουμε μέχρι σήμερα και αυτό θα εξακολουθήσουμε να πράττουμε κάθε χρόνο.

Η ΧΡΥΣΩ ΚΑΙ ΤΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΗΣ

Συνέχεια από την σελ. 1

Κι η δόλια η Χρύσου αν πνίγηκε στη φλόγα, στον καπνό ποτέ δε σθεί, δε χάνεται με τέτοια παλληκάρια. Με τον Ερμή της θα χαρεί και πάντα φωτεινό θάχει πλεγμένο τ' όνομα στις δόξας τα κλωνάρια»

Δώρας Ανθής
(Νίκος Ζωγραφόπουλος)

Τα παραπάνω ποιήματα αναφέρονται και σε δύο άξιους Χρυσιώτες που πολέμησαν μαζί με άλλους τους Γερμανούς και τους Ιταλούς, το **Λευτέρη** που ήταν ο **Σπύρος Τσιλιγιάννης** και πήρε μέρος στον αγώνα με το ψευδώνυμο **Λευτέρης Χρυσιώτης** και τον **Βασίλη Πριόβολο** που είχε το ψευδώνυμο **Ερμής**.

Γρηγόρης Τριανταφύλλου

Μνήμες ενός δεκαεξάχρονου από τον ερχομό των Ιταλών στη Χρύσω

Συνέχεια από την σελ. 1

Οι αντάρτες διαλυθήκανε. Μόνο δεκαπέντε πρόλαβαν και πέρασαν προς το χωριό και πιάσαν τα στενά, κάτω απ' το χωριό και περίμεναν τους Ιταλούς. Οι πολλοί απ' τους αντάρτες πήρανε το ρέμα Γαβρενίτη και βγήκαν στον Άγιο Δημήτρη. Άλλοι γύρισαν πίσω προς τα κάτω αλλά δυστυχώς μερικοί κρύφτηκαν στο ρέμα, στα πλατάνια και οι Ιταλοί έκαναν κάτω, ψάξανε όλο το μέρος και πιάσανε πέντε αντάρτες, το **Μήτσο το Χειλά** απ' τον Άγιο Δημήτρη, έναν απ' το Καρπενήσι, έναν απ' τους Δομιανούς, έναν απ' τ' Αγραφα και έναν Θεσσαλό. Αφού προχώρησαν οι Ιταλοί προς το χωριό, βρήκαν αντίσταση στα στενά, κάτω απ' το χωριό, απ' τον **καπετάν Ερμή με τους δεκαπέντε αντάρτες**. Αφού τους χτύπησαν, τους γύρισαν πίσω και πήγαν στο Νιμάτι και πέρασαν τη βραδιά.

Εκεί, την άλλη μέρα, κρεμάσανε και βασανίσανε τους πέντε αντάρτες και δύο υπαλλήλους απ' το Κερασοχώρι, τον προϊστάμενο του Ο.Τ.Ε. **Μιχαλάκη Τριανταφυλλόπουλο** και το **Βασίλη Γκαρίλα**. Το απόγευμα τους κατέβασαν στη λουγκά του Σαρή και τους εκτέλεσαν. Ετυχα την ώρα της εκτέλεσεως να είμαι απέναντι στη λουγκά μου, γύρω στα 300 μέτρα μακριά. Την ώρα της εκτέλεσεως εγώ νόμισα είδαν εμένα και με πυροβόλησαν. Ξέχασα να σας πω, την πρώτη μέρα, που χτύπησαν τους αντάρτες και μετά, ερευνούσαν την πλαγιά. Δύο φορές έπεσαν επάνω μου, αλλά ευτυχώς δεν μ' έπιασαν. Την άλλη μέρα με τουφέκισαν δυό φορές, μία στην τοποθεσία Πέτρες και μία στο Ροζάμι. Μικρός ήμουνα ρε παιδιά, δεκάξι χρονών, τόσο μουκόβε το μυαλό, αλλά ήμουν ατσίδα και δεν μ' έπιασαν.

Μετά, όταν μπήκαν στο χωριό, βάλαν φωτιά στα σπίτια και δεν άφησαν ούτε κοτέτσι. Εγώ είχα βγει πάνω στα διάσελα, από κάτω, κι αγνάντευα προς το χωριό. Δεν έβλεπε τίποτες άλλο από καπνό, είχε κατακλείσει ο τόπος. Γι' αυτό και αφιερώνω το ποιηματάκι που ακολουθεί, για να μένει ενθύμιο στους νέους, που έρχονται πίσω μας.

Βγήκα ψηλά στα διάσιλα, αγνάντια στο χωριό μου κι ακούω ντουφέκια αντάρτικα, μυδράλια και όλμους. Οι Ιταλοί ανεβαίνουν, να κάψουν το χωριό μου. Αντάρτες τους περίμεναν στον Άγιο Σεραφείμ. Τους χτύπησαν, τους γύρισαν και πήγαν στο Νιμάτι. Εκεί καταυλιστήκανε και πέρασαν το θράδυ. Την άλλη μέρα γύρισαν και μπήκαν στο χωριό. Βλέπω φωτιά, βλέπω καπνό, βλέπω κακό μεγάλο. Κάψανε όλο το χωριό, την έμορφη τη Χρύσω. Με πήρε το παράπονο και άρχισα να κλαίω. Ρωτάω εδώ, ρωτάω εκεί, να δώ που είν' ο κόσμος. Χρύσω μου πού ο κόσμος σου, πού είναι τα παιδιά σου; Ο κόσμος είναι στις σπηλιές, στα έλατα από κάτω. Ήταν Δεκέμβριος παιδιά στις έξι αυτού του μήνα (1942). Πιαστήκανε αιχμάλωτοι πεντέξι παλικάρια κι αφού τους βασανίσανε επάνω στο Νιμάτι στο ρέμα τους κατέβασαν και κει τους εκτέλεσαν. Ολους μαζί τους έβαλαν, στη μέση στο χωράφι. Την άλλη μέρα πήγα εκεί, να δω τι είχαν κάνει. Μεγάλο λάκκο αντίκρισα στο σπίτι από κάτω, πήγα και κοίταξα να δω, αντίκρισα ποδάρι που ήταν λίγο ξέχωτο με τράγινο τσουράπι. Ενόμισα πως ήτανε Τσιλιγιαναίοι, που μένανε σε κείνο εκεί το σπίτι. Μετά από μέρες έμαθα πως ήτανε αντάρτες.

ΜΙΚΡΕΣ ΔΙΑΚΟΠΕΣ - ΜΕΓΑΛΑ ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ ΧΡΥΣΩ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ

Ήταν 20 Ιούλη, ημέρα του Αϊ Λιά, που λέμε στη Ρούμελη, όταν τούτο το σημείωμα παίρνει σάρκα και οστά μέσα μου και πήρα την απόφαση να μεταφέρω τις σκέψεις μου στα **«Χρυσιώτικα Νέα» για ό,τι είδα και έζησα στο χωριό Χρύσω Ευρυτανίας.**

Μετά από ταξίδι 5 ωρών από την Αθήνα, με οδηγό το γιο μου Χρήστο και την κυρία μου (Αθήνα - Θήβα - Κ. Βούρλα - Λαμία - Μακρακώμη - Καρπενήσι) η μια πάνω στην άλλη έρχονταν οι εκπλήξεις, αλλά το εκπληκτικότερο ήταν η σήραγγα στο Βελούχι το περήφανο, και το πολύ πράσινο με το ελατοδάσος. Φτάσαμε στο όμορφο χωριό, αφού συναντήσαμε πολλά μικρά και μεγάλα χωριά.

Οι καλοσυνάτοι χωριανοί μάς υποδέχτηκαν με πολλή εγκαρδιότητα, φιλεύοντάς μας το πρώτο τσιπράκι για να αλλάξουμε τις πρώτες ευχές μας. Η φιλοξενία, η εγκαρδιότητα, η προθυμία να μας βοηθήσουν ήταν ζηλευτή. Ο κος Δήμαρχος, ο κος Μπετχαβάς, Αυγέρης, Καράνηδες, Καρανικαίοι, Μαρούληδες και σχεδόν όλο το χωριό συναγωνίζονταν ποιος θα μας κεράσει, πράγμα που με έκανε να δακρυσώ (η χαρά του φιλοξενούμενου).

Βιάζομαι να σας γράψω ότι πρωτίστως, σκοπός μας ήταν στην **«Παναγία Χρυσιώτισσα»**, επειδή γιόρταζε, να πάρουμε την ευλογία της. Για να μην σας κουράσω, η εντύπωση από τον καθαρό δρόμο μέριμνα του κ. Δημάρχου και των δημοτών με κατέπληξε.

Οι δημότες πεντακάθαροι αλλά και πολύ ευγενείς, σε να συναγωνίζονταν σε εμφάνιση και τσαχπινιά και λεβεντιά.

Παραμονή της Παναγίας η έκπληξη ήταν ο σεβασμιότατος Παπαθανάσης Ντάλλας, λειψίτης άγιος καθ' όλα από τον Θεό σταλμένος, από τον λαό για το λαό. Υπεύθυνος, σοβαρός και καλλίφωνος με μακρόσυρτες κορώνες στις καταλήξεις. Εσπερινός με κατάμεστη την εκκλησία από περιούσιον λαόν, (άνδρες και γυναίκες), σεμνοί, απλοί και ζηλωταί στο πιστεύω τους. Με τη συγκίνηση που είχα, μεταφέρθηκα σε παλαιότερα χρόνια Παπαδιαμάντη, Μω-

ραϊτίνη κλπ., διότι μου έδωξαν τυχόν αναμνήσεις από μουχλιασμένες πόλεις και διάφορες περιοχές και πολυβόητες ψαλμωδίες. Είχαμε την τιμή να μας έλθει από τη Λαμία ο καλλίφωνος συγχωριανός πρωτοψάλτης κ. Δημ. Μαντής.

Την ημέρα της γιορτής η εκκλησία γέμισε, παρόλο που το γλέντι κράτησε έως τις 6 το πρωί. Η Θεία λειτουργία θύμιζε

Χρυσιώτες και ας δανειστούμε ολίγον ζυμάρι από το χωριό Χρύσω, μήπως θελήσουμε με τη βοήθεια του Θεού να αποτινάξουμε τη μούχλα της Αθήνας και επανεύρουμε τον σωστό δρόμο που έχουμε χάσει. Αλλάξαμε την πίστη μας και τα ήθη και έθιμά μας με κατώματα ξενόφερτα για την πατρίδα μας. Όσο για το γλέντι ακόμη συνεχίζεται σε χαμηλότερους

Το τέμπλο της Παναγίας. Έργο του 1732.

άλλες εποχές, που παρακαλούσαμε να μην τελειώνει η θεία λειτουργία. Ο πάτερ Αθανάσιος μίλησε απλά, σεμνά, χωρίς ρητορικά σχήματα. Εφτασε το τέλος της Λειτουργίας, οι προετοιμασμένοι, σχεδόν οι περισσότεροι, πήραν το Σώμα και το Αίμα του Κυρίου και φύγανε ελευθερωμένοι και αναγεννημένοι με την ευλογία της μεγάλης Μητέρας Παναγίας - Χρυσιώτισσας.

Συνέχισαν στην πλατεία: αρτοκλασία, λόγος του κου Δημάρχου και συνεστίαση.

Ας διδαχτούμε από τους

τόνους.

Ας τύχω της επιεικειάς σας ως τελειόφοιτος Δημοτικού.

Αθανάσιος Κουβέλης

Υ.Γ. Θεού θέλοντος, αργότερα θα γράψω για τη Λειτουργία στον Άγιο Σεραφείμ και του Αγίου Κοσμά, όπου οι εντυπώσεις μας ήταν δωρεά του Θεού και μια ψυχική ανάταση για μας τους αμαρτωλούς οδοιπόρους.

Σ. Σ. Ζητάμε συγνώμη από τον κ. Κουβέλη για τυχόν περικοπές, αλλά το κείμενο σε κάποια σημεία ήταν δυσανάγνωστο.

GUS KOSTOPANAGIOTIS

804-792-8817

2320 Riverside Drive

Danville, VA 24540

ΕΘΝΙΚΗ
Η ΠΡΩΤΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ
ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΧΑΛΚΙΑ
Ασφαλιστικός Σύμβουλος
Α.Ε.Ε.Γ.Α. "Η ΕΘΝΙΚΗ"
ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ
ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.

Καρπενήσι: Τηλ. 22370-25055 - 6
• Αθήνα: 210 9013437 Κιν. 6974 763630

Μας διαβάζετε
και σας
ευχαριστούμε
αλλά
μην ξεχνάτε
τη συνδρομή σας

ΕΝΩΜΕΝΗ
ΕΠΙΠΛΟΠΟΙΪΑ
ΛΑΜΙΑΣ

4ο χλμ. Λαμίας-Στυλίδας
Λαμία

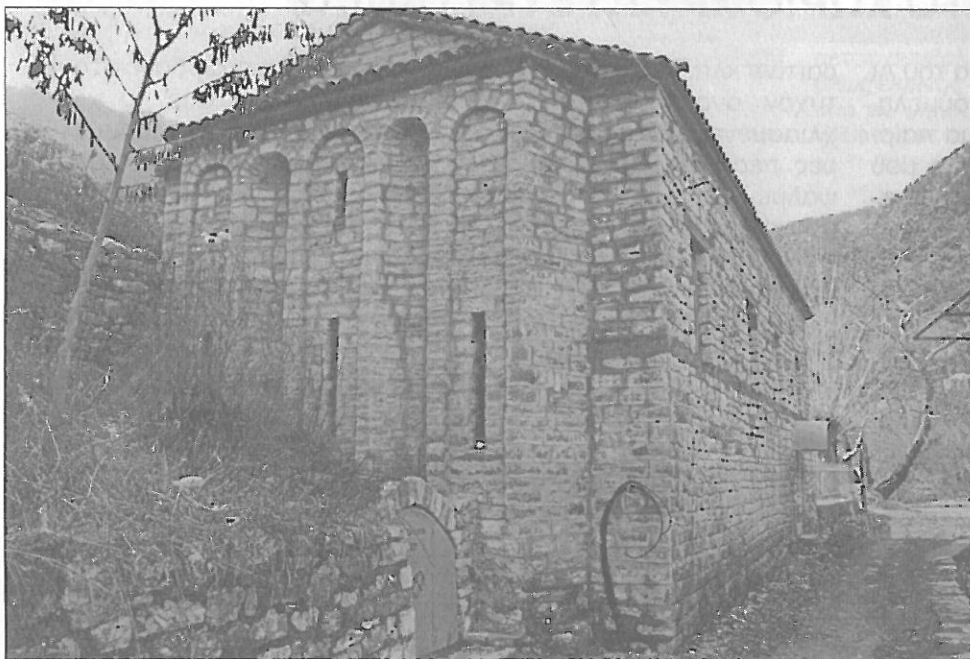
Τηλ: 22310-32191

fax: 22310-42095

Η γλυκιά πλευρά της ζωής
Η φίρμα Rammos εκτελεί παραγγελίες
γενεθλίων, γάμων, κ.λ.π.
Τούρτες ζωγραφικής, παγωτά,
γλυκά με την καλύτερη ποιότητα
ZACHAROPLASTEIA
Α/ΦΟΙ ΡΑΜΜΟΥ
Καταστήματα Λαμίας Πλ. Πάρκου
τηλ: 22310-38887
Τρούμαν 4 τηλ: 22310-31867
Πατρόκλου 45 τηλ: 22310-46050
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ-ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ:
Καρπενησίου 20 Λαμία τηλ: 22310-22913

ΟΜΟΡΦΙΕΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΑΣ

Η Αγία Παρασκευή, που χτίστηκε με δωρεά του Μανώλη και το οστεοφυλάκιο του 1612

Ο μύλος του χωριού μας.

ΣΥΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΔΗΜΩΝ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ ΑΠΟ ΤΟ 1833 ΕΩΣ ΤΟ 1912

ΝΟΜΟΣ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ
ΕΠΑΡΧΙΑ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ

Ο Νομός Ευρυτανίας σχηματίστηκε το 1899.

Η επαρχία Καλλιδρόμης (αρχική ονομασία της Ευρυτανίας) σχηματίστηκε το 1833 και υπάγονταν στην Αιτλία.

Το 1836 σχηματίστηκαν 13 Δήμοι:

Οιχαλίας (Καρπενησίων), Κτημενίων, Ελλοπίας, Κυφαιών, Απεραντιών, Αγραίων, Πολιτοχωρίου, Παρακαμπυλίων, Αρακυνθίων, Πετραίας, Αμπλιανιτών, Ευρυτάνων (Καλλιδρομητών) και Αγιοβλαστών.

Το 1836 οι 13 Δήμοι έγιναν 7: Οιχαλίας, Κτημενίων, Απεραντιών, Αγραίων, Αρακυνθίων, Ευρυτάνων, Παρακαμπυλίων.

Το 1838 διατηρήθηκε η διοίκηση Ευρυτανίας με έδρα την Καλλιδρόμη (που ονομάστηκε επαρχία Ευρυτανίας. Το 1909 καταργήθηκε ο Νομός Ευρυτανίας και υπήχθη στην Αιτλία.

ΔΗΜΟΣ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΩΝ

(Οιχαλίας, αρχαία Αιτωλική πόλη).

Σχηματίστηκε το 1836 ως δήμος της επαρχίας Καλλιδρόμης με 2.734 κατ., έδρα την Οιχαλία (Καλλιδρόμη) και τα χωριά: Οιχαλία (Καλλιδρόμη) 729 κατ., Λάσπη 250, Μυρίσι 88, Μιάρα, Άγιος Ανδρέας 67, Μουζήλο 129, Κλαυσίον 114, Μέγα Χωριό 428, Καρύτσα 139, Δερμάτι 64, Μικρό Χωριό 263, Νόστιμον 54, Βουτύρου 152, Κορυσχάδες 137, Γοριανάδες 50, Στένυμα 70 και Σπαρτιαί (ακατοίκητος).

Μεταγενέστερες προσαρτήσεις: Δήμος Πολιτοχωρίων (Πολιτοχώριον (Παπαρούσι) 162, Γόλιανη 42, Μηλιώτικα 3, Καλεσμένο 125, Λάστοβον 52, Ερκίστα 69, Φειδά-

κια 73), Δήμος Ευρυτάνων (Ανιάδα, Συγκρέλον), Στεφάνι, Ζευγοστάσια Μηλιώτικα, Μονή Κουμπασίων, Μηλιά, Σελά, Παυλόπουλο. Το 1836 ο Δήμος Πολιτοχωρίων και τμήμα του Δήμου Ευρυτάνων συγχωνεύθηκαν στο Δήμο Οιχαλίας. Το 1840 από Δήμος Οιχαλίας ονομάστηκε Δήμος Καρπενησίων.

ΔΗΜΟΣ ΑΓΡΑΦΩΝ

Το 1876 τμήμα του δήμου Αγραίων αποσπάστηκε και σχηματίστηκε ο δήμος Αγράφων με πληθυσμό 1829 κατ., έδρα τα Άγραφα και είχε τα χωριά: Άγραφα 400 κατ., Μυρίσι 171, Βραγκιανά 280, Επινιάνα (Πηγκιανά) 356, Μοναστηράκι 219, Τροβάτον 403.

Μεταγενέστερες προσαρτήσεις: Βελισδόνη, Βαθλάκωμα, Βάρσαι, Γαυρολεσιάδα, Μύλος, Νερατζές, Ντικάλια, Μπουζιορίτσα, Παραμερίτου, Γκίκα, Κρύα Βρύση, Κωστέτσια, Ασπρόρεμμα, Κανάλια, Πλάτανος, Σαμάριον, Τσόρτσια, Φτέρη, Γεφυράκι, Καρβασαράδες, Καρπιγοριάτικα, Κλοπηκίστα, Σέλος, Κούτσιστα, Σύχνικον, Στάνας, Σαίκα.

Λειτουργήσαν οι Κοινότητες Αγράφων και Μοναστηρακίου.

Ως έμβλημα είχε πέρδικα ιπταμένη με στάχυ στη μύτη.

ΔΗΜΟΣ ΑΓΡΑΙΩΝ

Σχηματίστηκε το 1836 με πληθυσμό 1976 κατοίκους, έδρα την Αγραϊάδα (Κεράσοβο) και είχε τα χωριά: Αγραίς (Κεράσοβο) 324, Μαραθιάς 339, Φραγκίστα 322, Βιανιά 188, Έλσση 71, Χρύσου 429, Επισκοπή και Άγιος Γεώργιος 15, Παληοχώρι και Απιδιά και Βούληψη 35, Τατάρνας Μετόχι και Χοτένα και Παληοκάτουνο 253.

Μεταγενέστερες προσαρτήσεις: Δήμος Κυφαιών (Κύφιοι (Άγραφα) 224, Επινιάνα 101, Μοναστηράκι 52, Μυρίσι 53, Βρα-

γκιανά 181, Βελισδόνη 61, Βεσοκά, Κύφου, Στύλου και Σύχνικον), Φραγκίστα Μεγάλη, Φραγκίστα Μικρή, Κουφάλια, Μύριον, Μονή Τατάρνας, Μονές διαλυμένες Σωτήρος και Παρκιού, Μονή Γεν. Θεοτόκου, Γάμβρανα, Κρέντη, Γέφυρα Μανώλη, Τροβάτον, Νεοχωράκι, Μονές Σαϊκάς, Αγ. Ιωάννου, Αγ. Δημητρίου και Τατάρνας.

Λειτουργήσαν οι κοινότητες Κεράσοβου, Έλσσης και Χρύσου.

Το 1836 ο δήμος Κυφαιών συγχωνεύθηκε στο δήμο Αγράφων και το 1876 έγιναν ξανά δύο δήμοι, Αγραίων και Αγράφων.

Το όνομα του δήμου Κυφαιών από την αρχαία πόλη Κύφος.

Το όνομα του δήμου Αγραίων από την Αγραία, αρχαία χώρα της Αιτωλίας.

ΔΗΜΟΣ ΑΠΕΡΑΝΤΙΩΝ

Σχηματίστηκε το 1836 με 2.138 κατ., έδρα την Απεραντία (Γρανίτσα) και είχε τα χωριά: Απεραντία (Γρανίτσα) 275 κατ., Βελτισία 131, Χορικόβον 129, Ζελενίστα 171, Ραυτόπουλον 451, Λεπιανά 130, Ν. Αργύριον 155, Κόνιαβη 87, Τοπόλιανα 103, Βελάρα 505.

Μεταγενέστερες προσαρτήσεις: Χρύσοβα, Συβίστα, Αργύρι.

Το όνομα του δήμου από την Απεραντία, αρχαία πόλη και επαρχία της Αιτωλίας, κοντά στον Αχελώο.

ΔΗΜΟΣ ΑΡΑΚΥΝΘΙΩΝ

Σχηματίστηκε το 1836 με πληθυσμό 1732 κατ., έδρα το Αρακύνθιον (Προυσσός) και είχε τα χωριά: Αρακύνθιον (Προυσσός) 818, Καστανιά 194, Ανδράνοβα 216, Εσωχώρια 81, Βελωτά 90, Σαρκίνη 83, Δοβίτσινον 79, Κορικότσια 171.

Μεταγενέστερες προσαρτήσεις: Δήμος Παρακαμπυλίων (Πτελέα, Αλέστια) Κόπρανα, Τύρνος, Τσερκοβοπελιά, Γαληνόν, Μονή Κοιμ.

Θεοτόκου ή Προυσσού.

Το 1836 ο δήμος Παρακαμπυλίων συγχωνεύθηκε στο δήμο Αρακυνθίων και το 1858 προσαρτήθηκε και ο οικισμός Κόπρανα (από το δήμο Καλλιδρόμης). Το όνομα του δήμου από το όρος Αράκυνθος.

ΔΗΜΟΣ ΔΟΛΟΠΩΝ

Σχηματίστηκε το 1877 από τον δήμο Κτημενίων, με 1900 κατ., έδρα το Καροπλέσι και είχε τα χωριά: Καροπλέσι 430, Σπινάσα 400, Μολόχα 122, Μούχα 53, Μπιλοκομήτι 99, Καρύτσα 305, Καρβασαράς ή Μποτσικάκι 70.

Μεταγενέστερες προσαρτήσεις: Γιαννουσέικα, Κουκέικα, Παληοχώρι, Πλακωτών, Σαραντάπορος, Χόλιανον. Η Μούχα το 1912 υπήχθη στο δήμο Ιτάμου Τρικάλων.

Το όνομα από τη Δολωπία χώρα. Δόλωψ, Δόλωπας=Θεσσαλός ήρωας, γιος του Ερμή.

ΔΗΜΟΣ ΚΑΛΛΙΔΡΟΜΗΤΩΝ

Σχηματίστηκε το 1836 ως δήμος της επαρχίας Καλλιδρόμης με έδρα την Ευρυτανή (Κρίκελλο) και είχε τα χωριά: Ευρυτανή (Κρίκελλο) 844, Σταύλος 89, Δομνίστα 462, Τσεκίστα 200, Σέλλος 119, Ανιάδα 173, Συγκρέλον 181.

Μεταγενέστερες προσαρτήσεις: Δήμος Αμπλιανιτών (Άμπλιανη 273), δήμος Πετραίων (Πετραία (Ρωσκά) 141, Σελίστα 149, Δολιανά 114, Κοντίβα 34, Κόπρανα 48, Ψιανά 40, Τέρνος 386), Καρυά, Αρβανίτσα, Καμπιά, Καρύτσα, Κουμαρίτσα, Κοπρασιά, Μαρινού, Μπρεζιανή.

Το 1836 οι δήμοι Αμπλιανιτών και Πετραίων συγχωνεύθηκαν στο δήμο Ευρυτάνων, το 1849 μετονομάστηκε δήμος Καλλιδρομητών και το 1878 δήμος Ευρυτάνων.

Το όνομα Ευρυτάν από τον ομώνυμο Αιτωλικό λαό, που είχε βασιλιά της Οιχαλίας τον Εύρυτο.

Το όνομα Καλλιδρόμη αποδόθηκε το 1833 στο Καρπενήσι από το όρος Καλλιδρομο (Σαρώματα).

Ο δήμος Αμπλιανιτών σχηματίστηκε το 1836 με 273 οικογένειες και έδρα την Άμπλιανη. Ο δήμος Πετραίων το 1836 με 912 κατ. και έδρα την Πετραία (Ρω-

σκά). Το όνομα από το ομώνυμο βραχώδες όρος.

ΔΗΜΟΣ ΚΤΗΜΕΝΙΩΝ

Σχηματίστηκε το 1836 με 2075 κατ., έδρα την Κτημενή (Φουρνά) και είχε τα χωριά: Κτημενή (Φουρνά) 790 κατ., Χόχλια 80, Αραχωβίτσα 83, Έλοβα 64, Αγ. Τριάδα 166, Βράχα 250, Κλειστός 510, Δομιοί 132.

Μεταγενέστερες προσαρτήσεις: Δήμος Ελλοπίας το 1836 (Ελλοπία (Μούχα) 294, Μπιλοκομήτι 43, Καρύτσα 204, Καροπλέσι 122, Σπινάσα 147, Μικρόν Χρύσου 45, Πρεντέσιον 45, Μονή Μεταμόρφωσης Σωτήρος Βράχας, Μονές διαλυμένες Παναγίας, Ζ. Πηγής και Πρ. Ηλιού.

Λειτουργήσαν οι κοινότητες Φουρνάς, Κλειστού, Αγ. Τριάδας, Δομιοίων.

Το 1877 χωρίστηκε σε δύο δήμους: Κτημενίων και Δολοπών. Ο Δήμος Κτημενίων είχε τα χωριά: Φουρνά, Βράχα, Κλειστό, Χόχλια, Αραχωβίτσα, Έλοβα, Αγ. Τριάδα και Δομιοίου.

Το όνομα από την Κτημενή, αρχαία πόλη της Δολοπίας στη Θεσσαλία.

Το όνομα Ελλοπία από την αρχαία Ελλοπία χώρα κοντά στη Δωδώνη.

ΔΗΜΟΣ ΠΑΡΑΚΑΜΠΥΛΙΩΝ

Σχηματίστηκε το 1836 με 798 κατ., έδρα την Αγ. Τριάδα και είχε τα χωριά: Αγ. Τριάδα 261, Αγαλιανός 60, Χούνη 237, Αλέστια 157 και Πτελέα 83.

Μεταγενέστερες προσαρτήσεις: Δήμος Αγιοβλαστών (Άγιος Βλάσιος 604, Αράχωβα 165, Καστανούλα 78, Σαργιάδα 223, Τέρνοβα 146), Λάτα, Σοβολάκων, Αγ. Βασίλειος, Κελλάκια, Χαράτζου.

Το 1836 η Πτελέα και Αλέστια υπήχθησαν στο δήμο Αρακυνθίων.

Το όνομα από τη φυσική του θέση «παρά τον Καμπύλον», Καμπύλος ή Μέγδοβας, παραπόταμος του Αχελώου.

Γιάννης Κ. Καπούζης

Πηγή: Ελευθερίου Σκιαδά ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΤΩΝ ΔΗΜΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ 1833-1912, Αθήνα 1993, έκδοση ΤΕΔΚ Αργολίδας.

Οικοδομικές εργασίες

Γιώργος Τ. Μαντής

Καρδίτσα

Τηλ: 24410-73460

Ζαχαροπλαστείο
Κώστα Π. Καρανίκα

Αμπελώνας
Λάρισα
Τηλ: 24920-
32482

Δεχόμαστε
παραγγελίες
Τούρτες-γλυκά-παγωτά

Όλα παραγωγής μας

graphic arts

Έχουμε τη λύση για το έντυπό σας

• Καλύτερη εμφάνιση

• Γρήγορη παράδοση • Χαμηλότερο κόστος

ΕΚΔΟΣΕΙΣ - ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ
Αριστέα Καρθούνη

Παραλαμβάνουμε την ύλη του εντύπου σας με κούριερ ή με fax ή με e-mail ή ταχυδρομικά και σας παραδίδουμε το έντυπό σας σε μια εβδομάδα.

Οι διορθώσεις γίνονται από μας χωρίς επιβάρυνση.

Αναλαμβάνουμε και την ταχυδρόμηση του εντύπου σας.

Εσείς στέλνετε μόνο την ύλη και τα υπόλοιπα είναι δική μας δουλειά.

Εφημερίδες-βιβλία-περιοδικά-ημερολόγια-διαφημιστικά

αφίσες-προσκλητήρια-κάρτες και κάθε έντυπο που χρειάζεστε

Αγίου Γεωργίου 25 & Πετροπούλεως, Ίλιον
Τηλ.-Fax: 210-2619003 • 210 2619696
e-mail: karpouzi@otenet.gr • Κiv. 6972-624492

Για τους Συλλόγους, για εφημερίδες, βιβλία, περιοδικά, ημερολόγια έκπτωση 20%

Ο,ΤΙ ΕΙΔΑ ΚΑΙ ΑΚΟΥΣΑ ΣΤΗ ΧΡΥΣΩ

λέει «τα ψάρια και τα χρήματα τρώγονται φρέσκα».

Τα αποκαλυπτήρια τα έκανε η δήμαρχος Αθηναίων κ. Ντόρα Μπακογιάννη.

• Είναι τώρα μερικά χρόνια που ακούω στο χωριό και όχι μόνο την ίδια ιστορία. Ότι οικολογοί αφήνουν ελεύθερους λύκους στην Ευρυτανία και αυτοί, όπως είναι φυσικό, επιτίθενται σε κοπάδια κτηνοτρόφων της περιοχής. Μου είναι εξαιρετικά δύσκολο να πιστέψω ότι μπορεί να συμβαίνει κάτι τέτοιο. Φέτος την ίδια ιστορία την άκουσα στο Παρκιό και μάλιστα εκεί άκουσα και ονόματα οικολόγων. Μήπως η οικολογική ομάδα Καρπενησιού πρέπει να πάρει θέση; Γιατί αν δεν είναι αλήθεια, που δεν πρέπει να

• Στις 17 Αυγούστου 2003 μετά τη θεία λειτουργία στον Άγιο Σεραφείμ και τις καταθέσεις στεφάνων στο μνημείο των εκτελεσθέντων από τους Ιταλούς στη θέση Νιμάτια, πραγματοποιήθηκε στην πλατεία η καθιερωμένη γιορτή.

Μετά τον τερατισμό των αθλητών που πήραν μέρος στο δρόμο θυσίας «Νιμάτια - Χρύσω» και την επίδοση των μεταλλίων ακολούθησαν ομιλίες από τον αντινομάρχη κ. Θεοδωρόπουλο, τον κ. Τριανταφυλλόπουλο, γιο ενός εκ των εκτελεσθέντων, τον αρχιμανδρίτη Κύριλ-

Οι πινακίδες στην είσοδο της πλατείας που καθοδηγούν τους επισκέπτες και είναι ιδιαίτερα καλαίσθητες.

είναι, δυσφημείται πολύ άσχημα το οικολογικό κίνημα. Βέβαια κάποιος θα αναρωτηθούν, και δικαίως, από αυτό δυσφημείται το οικολογικό κίνημα ή από κάποιους "γραφικούς" στην Αθήνα που το παίζουν οικολόγοι;

• Στα στενά Σουίλα, απέναντι από το εικόνισμα του Αγίου Σεραφείμ, πάνω στο θράχο υπήρχε τοποθετημένος ένας σιδερένιος σταυρός με χαραγμένο το έτος 1912.

Είχε τοποθετηθεί εκεί μετά τη διάνοξη του δρόμου. Ο σταυρός αυτός ήταν τάμα του παππού μου Γρηγόρη Τριανταφύλλου, όπως και το εικόνισμα του Αγίου Σεραφείμ, για ένα γεγονός που συνέβη εκεί το 1912. Φέτος ο σταυρός αυτός καταστράφηκε και, όπως έμαθα, δεν έπεσε κάποιος βράχος, άρα η καταστροφή έγινε πιθανόν από ανθρώπινα χέρια. Προσπάθησαν να τον αφαιρέσουν, δεν τα κατάφεραν και αφήρεσαν το οριζόντιο τμήμα και στράβωσαν το κάθετο. Είμαι σίγουρος ότι αυτό δεν έγινε από χέρια συγχωριανών μας. Του χρόνου ένα όμοιο οριζόντιο τμήμα θα μπει στη θέση του αφαιρεθέντος και έτσι θα συνεχίσει να υπάρχει ο σταυρός στη θέση του.

• Στις 14 Αυγούστου έγιναν στα ιστορικά Άγραφα τα αποκαλυπτήρια του ανδριάντα του ήρωα της κλεφτουριάς Κασσαντώνη.

λο της μονής Κορώνης, που συνόδευσαν την κάρα του Αγίου Σεραφείμ, όπως κάθε χρόνο, και τον δήμαρχο κ. Κ. Καρανή. Στην ομιλία του δημάρχου υπήρχε ένα πολύ ενδιαφέρον στοιχείο, αφού για πρώτη φορά ακούστηκαν τα 42 ονόματα των Χρυσιωτών, που χάθηκαν στον αγώνα της Εθνικής Αντίστασης.

Μετά τις ομιλίες όλοι οι παρευρισκόμενοι παρακάθισαν σε γεύμα. Η όλη τελετή ήταν υπό την αιγίδα του δήμου Βίνιανης.

• Επιτυχία σημείωσε η λαχειοφόρος αγορά που πραγματοποίησε ο σύλλογός μας.

Πουλήθηκαν οι περισσότεροι λαχνοί, από τα έσοδα των οποίων καλύφθηκε η αξία του αυτοκινήτου που κληρώθηκε και έμεινε ένα σεβαστό ποσό και στο ταμείο του συλλόγου.

Όπως είναι γνωστό κέρδιζε ο λαχνός που συνέπιπτε με τα 4 τελευταία ψηφία του τυχερού λαχνού του λαϊκού λαχείου που κλήρωνε στις 19 Αυγούστου.

Ο αριθμός που κληρώθηκε ήταν ο 9262 και τυχερός αναδείχτηκε ο συγχωριανός μας Στέλιος Ι. Μαρούλης.

Το παραδόθηκε το αυτοκίνητο μετά από σχετική τελετή που έγινε στην πλατεία.

Εύχομαι στο φίλο Στέλιο να είναι πάντα τυχερός στη ζωή του και καλοτάξιδο το αυτοκίνητο.

• Η λαϊκή θραδιά που οργανώνει ο σύλλογος στις 16 κάθε Αυγούστου και φέτος ήταν υπέροχη.

Η ορχήστρα αρκετά καλή με πλούσιο λαϊκό ρεπερτόριο. Την εκδήλωση την παρακολούθησαν όλοι οι συγχωριανοί μας, αρκετοί επισκέπτες και ο χορός κράτησε μέχρι το πρωί.

• Αλλαγή είχαμε φέτος στη θέση της ορχήστρας στο πανηγύρι. Όπως ξέρετε κάθε χρόνο η θέση της ήταν κάτω από το πλατάνι στο μαγαζί του Θωμά Καρανή. Φέτος η θέση της ήταν στο κάτω μέρος της πλατείας και έτσι ελευθερώθηκε χώρος για να μπορεί να δουλέψει καλύτερα και ο Θωμάς.

• Αλλαγή δεν είχαμε μόνο στη θέση της ορχήστρας αλλά και στους αντιαισθητικούς, δύσχρηστους και καθόλου αναπαυτικούς πάγκους που ταλαιπωρούσαν τους παρευρισκόμενους στο πανηγύρι της Παναγίας για αρκετά χρόνια. Φέτος επιτέλους αντικαταστάθηκαν με καρέκλες.

• Κατά τη διάρκεια του δεκαπενταύγουστου και μάλιστα από περίπου 12 έως 20 Αυγούστου η πλατεία είχε σκεπαστεί για να προστατευτούν οι πανηγυριστές από τον ήλιο και πιθανή βροχή.

Καλή η πρόθεση των καταστηματαρχών αλλά μήπως πρέπει να σκεφτούν για κάποιο άλλο σκέπαστρο και όχι αυτό το αντιαισθητικό πλαστικό, γιατί κάτω από αυτό στη διάρκεια της ημέρας νιώθεις ότι βρίσκεσαι μέσα σε θερμοκήπιο.

• Μπύρα σε κουτάκι; Όχι ευχαριστώ. Το παραπάνω το λέγαμε χρόνια τώρα και πολλές συζητήσεις έχουν γίνει πάνω σ' αυτό το θέμα στο χωριό μας.

Φέτος λοιπόν οι καταστηματαρχές δεν είχαν μπύρες σε κουτάκια αλλά σε μπουκάλια. Μια πάρα πολύ καλή ενέργεια των καταστηματαρχών που δείχνει σεβασμό σ' εμάς τους καταναλωτές αλλά και στο περιβάλλον. Ελπίζω να συνεχίσουν κάθε χρόνο να φέρνουν μπύρα σε μπουκάλια.

• Πάρα πολύ κόσμο είχε φέτος στο πανηγύρι. Η διαπίστωση αυτή δεν είναι μόνο δική μου αλλά κοινή ομολογία.

Τα δύο καταστήματα δούλεψαν πολύ καλά, ανταποκρίθηκαν επαρκώς στις απαιτήσεις του κόσμου και πρέπει να είχαν ικανοποιητικά έσοδα.

Εδώ θα πρέπει να επισημάνω και το γεγονός ότι για μια ακόμη χρονιά μας τίμησαν με την παρουσία τους στο πανηγύρι σχεδόν όλοι οι φίλοι από τον Άγιο Δημήτριο και Δάφνη.

Τους αξίζει ένα μεγάλο ευχαριστώ από όλους τους Χρυσιώτες και πρέπει, όσοι μπορούμε, να τους το ανταποδώσουμε με την παρουσία μας στα δικά τους πανηγύρια.

Η φετινή τους παρουσία, όπως και κάθε χρόνο άλλωστε, δείχνει ότι δεν ξεχνούν την κοινή μας καταγωγή την πανέμορφη Χρύσω.

Καλή αντάμωση και του χρόνου στο όμορφο χωριό μας.

Γρηγόρης Τριανταφύλλου

• Επεκτάθηκε η πλατεία του χωριού μας. Οικόπεδο που υπήρχε στην κάτω πλευρά μαζώθηκε, τοιμεντοστρώθηκε και μπήκαν κάγκελα. Στο κάτω μέρος της επέκτασης χτίστηκε πέτρινος τοίχος και έγιναν πέτρινα σκαλιά που οδηγούν στο παλιό μαγαζί του Ηλία Μαρούλη. Τα έξοδα τα ανέλαβε ο σύλλογος και ένα μικρό μέρος ο Δήμος.

• Το οικόπεδο που ήταν ιδιοκτησία των συγχωριανών μας Χαράλαμπος Μπετσαδά και Έλλης Αυέρη παραχωρήθηκε δωρεάν στο Δημοτικό διαμέρισμα για να γίνει η επέκταση.

Αξίζουν συγχαρητήρια στους παραπάνω για την δωρεάν παραχώρηση του οικοπέδου.

• Ο Σύλλογός μας τοποθέτησε σε μεταλλικό πλαίσιο καλαίσθητες ξύλινες πινακίδες μπροστά από τον Άγιο Δημήτριο. Οι πινακίδες είναι ζωγραφισμένες στο χέρι, πολύ όμορφες και ελπίζω να τύχουν περιποίησης και σεβασμού από όλους τους συγχωριανούς μας.

• Είναι τώρα 5 χρόνια που το μαγαζί του αειμνηστού Ηλία Μαρούλη παραμένει κλειστό.

Η έλλειψή του είναι αισθητή, κυρίως ο ίσκιος της καστανιάς τα καλοκαιριάτικα πρωινά.

• Φωτεινή πινακίδα είχε τοποθετήσει στην είσοδο της πλατείας ο δήμος Βίνιανης στη διάρκεια του πανηγυριού. Έγραφε «Δήμος Βίνιανης - Χρόνια Πολλά». Πολύ καλή ενέργεια.

• Ο εκλεκτός φίλος του χωριού μας και έγκριτος δημοσιογράφος Ηλίας Προβόπουλος επισκέφτηκε το χωριό μας και έμεινε σ' αυτό μερικές ημέρες.

Ελπίζω να περάσε καλά, να απαθανάτισε με τη μηχανή του όμορφα Χρυσιώτικα τοπία και να μας ξαναέλθει σύντομα.

• Αισθητή ήταν η απουσία των Παντελή και Αμαλίας Κλημέτρου, Λούη και Νίκης Τσιλιά και των παιδιών τους φέτος από το χωριό.

Εύχομαι να είναι καλά και να μην ξαναπουσιάσουν τον Αύγουστο από το χωριό μας.

• Μεγάλη εξάρτηση φαίνεται έχουμε πάθει με την κινητή τηλεφωνία.

Αρκετοί συγχωριανοί μας γυρνούν από περιοχή σε περιοχή για να βρουν το κατάλληλο σημείο που να έχει σήμα για να επικοινωνήσουν με το κινητό τους. Αρκετό γέλιο προκαλούσε αυτό το ψάξιμο. Πρότεινα στη φίλη Ελένη, που ξέρει τα σημεία του χωριού μας που έχουν σήμα, να τα σημαδέψει κατάλληλα για να μην παιδεύονται οι συγχωριανοί μας, αλλά δεν εισακούστηκα. Συμβουλή: Συγχωριανοί υπάρχουν και τα σταθερά τηλέφωνα.

• Συνέβη και αυτό! Αθίγγανοι μικροπωλητές έκλεψαν από τον Χ.Σ. κάτοικο του Αγίου Δημητρίου το ποσό των 6,730 Ευρώ και 100 δολαρίων Η.Π.Α. Τα χρήματα τα φύλαγε ο συνδημότης μας σε βαλίτσα. Οι δράστες συνελήφθησαν αλλά τα χρήματα έγιναν "καπνός". Συμπέρασμα: είτε στο σπίτι είτε στην τράπεζα πάντα θα μας τα κλέβουν, γι' αυτό ο λαός μας

Περιοδεία του Βουλευτή μας στα χωριά των Δήμων μας

Στις 4 Αυγούστου 2003 ο Βουλευτής του Νομού μας επισκέφθηκε τα χωριά του Δήμου μας Βίνιανη - Χρύσω - Άγιο Δημήτριο - Κερασχωρι και Κρέντη.

Η επίσκεψή του δεν είχε προεκλογικό χαρακτήρα, αλλά έγινε στα πλαίσια των τακτικών επισκέψεων του στα χωριά του Νομού και του Δήμου μας.

Είχαν την ευκαιρία οι Δημότες μας, εκτός από τις ερωτήσεις και τα παράπονα που έκαναν, να μάθουν από πρώτο χέρι για τα τεκταινόμενα της πολιτικής και των δραστηριοτήτων για το καλό του τόπου μας, καθώς και για τις κυβερνητικές απαντήσεις που έλαβε στις γενόμενες ερωτήσεις - επερωτήσεις από πλευράς του για τα προβλήματα του Δήμου μας, όπως οδικό δίκτυο, παραμεγδόβιος δρόμος κ.λπ.

Τον κ. Βουλευτή συνόδευσαν ο Δήμαρχος του Δήμου μας. Ακούστηκαν αιτήματα και παράπονα των δημοτών που αφορούσαν τα καθημερινά τους προβλήματα.

Την 6/8/03 ο κ. Τσίπρας επισκέφθηκε τη Δάφνη με την ευκαιρία και της πανηγυρής του Σωτήρος.

"Οι γιατροί του κόσμου"

Κλιμάκιο «γιατρών όλου του κόσμου» με κινητή μονάδα οδοντιατρικής επισκέφθηκαν το Δήμο μας στις 30 και 31/7/03. Το κλιμάκιο αποτελούνταν από γιατρούς, παιδίατρο και οδοντίατρο.

Η επίσκεψη έγινε την 30/7/03 στα Δ. Δ. του Δήμου μας στη Βίνιανη - Δάφνη και Χρύσω. Το κλιμάκιο διανυκτέρευσε στο Κερασχωρι, όπου την 31/7/03 έκανε εξετάσεις και το μεσημέρι έκανε εξετάσεις στην Κρέντη.

Εξετάστηκαν πάνω από 40-45 παιδιά νηπιακής ηλικίας και μαθητές των Δημοτικών Σχολείων. Σημειώτέον ότι έγιναν και εξαγωγές χαλασμένων δοντιών των παιδιών. Οδηγίες δόθηκαν στους νέους και νέες που επισκέφθηκαν την κινητή μονάδα - καθώς και στους γονείς των παιδιών από τους έμπειρους γιατρούς, οδοντίατρο και παιδίατρο.

Θέλω μέσω της εφημερίδας μας να ευχαριστήσω την ομάδα των ιατρών του κόσμου για το μεγάλο έργο που επιτελούν και να ευχηθώ ολόψυχα να είναι πάντα καλά με υγεία, και να προσφέρουν, όπως αυτοί τάχθηκαν, το θεάρεστο έργο τους, την απάλειψη του ανθρώπινου πόνου.

Είθε ο μεγάλος γιατρός όλων μας να είναι πάντα βοηθός και αρωγός τους.

Ο Δήμαρχος Βίνιανης

Η ET 3 στο Δήμο μας

Την 1/8/03 είχαμε την τύχη να γνωρίσουμε από κοντά τον γνήσιο δημοσιογράφο κ. Γιώργο Λογοθέτη της ET3.

Ο κ. Λογοθέτης επισκέφθηκε τη Ν. Βίνιανη, την Π. Βίνιανη, το Ιστορικό Σχολείο-Μουσείο και ασχολήθηκε με τη συλλογή στοιχείων και πληροφοριών από ηλικιωμένους γνωστές των γεγονότων της Εθνικής Αντίστασης στην περιοχή μας.

Απαθανάτισε με το φακό του STAR της Κεντρικής Ελλάδας και το γνωστό δημοσιογράφο-εικονολήπτη κ. Νικόλαο Στεφανή τις αφηγήσεις των κατοίκων των χωριών μας Βίνιανης, Κερασχωριού και Χρύσως.

Από τη θέση του Δημάρχου θέλω να ευχαριστήσω τον κ. Λογοθέτη και τον Νικ. Στεφανή για την ενέργειά τους αυτή, γιατί είναι σίγουρο ότι τόσο οι αφηγήσεις των Δημοτών μας όσο και οι ομορφιές του τόπου μας θα μείνουν ως ιστορικά ντοκουμέντα για τις ερχόμενες γενιές. Για την παρουσία στιγμή αποτελούν διαφημιστικό στοιχείο για τον τόπο μας.

Τους ευχαριστούμε θερμά.

Η ΠΟΡΕΙΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΤΡΑΓΟΥΔΙΟΥ ΣΤΗ ΖΩΗ ΤΟΥ ΛΑΟΥ ΜΑΣ*

Της Αφροδίτης Ιωακείμ-Κωστοπαναγιώτη, επιτίμου Λυκειάρχου

Είς όλα τα μήκη και τα πλάτη της γης οι άνθρωποι ανεξάρτητα από εθνικότητα, χρώμα, γλώσσα, θρησκεία, πνευματικό επίπεδο, εκκφράζουν τους πόθους και τα συναισθήματά τους με το τραγούδι.

Για μας τους Έλληνες, το τραγούδι του ανώνυμου ποιητή - το **Δημοτικό τραγούδι** - είναι το σύμβολο της συνέχειας της φυλής μας, είναι η ίδια η φωνή του λαού μας, η καρδιά του και η ψυχή του.

Αυτό, το Δημοτικό τραγούδι, διηγείται πιστά και αληθινά, ολοκληρη την ιστορία μας με τις περιπέτειές της, τις ελπίδες, τις συμφορές και τους θριάμβους της και παρουσιάζει το λαό μας ως τον ποιητικότερο και μελωδικότερο μέσα στη παγκόσμια λογοτεχνία.

Ο **Γκαίτε** ονομάζει το δημοτικό μας τραγούδι «**ύπατο μνημείο ανθρώπινης διάνοιας**».

Το τεράστιο και τόσο ενδιαφέρον αυτό θέμα δεν είναι δυνατόν να αναπτυχθεί στα στενά χρονικά περιθώρια μιας ομιλίας, αλλά θα προσπαθήσω από χρέος μου προς την παράδοση για μια αναζωογόνηση του ενδιαφέροντος όλων μας προς το δημοτικό μας τραγούδι, δίνοντας μια συνοπτική εικόνα της γένεσής και της πορείας του με όλα εκείνα τα χαρακτηριστικά που δείχνουν αδιάσπαστη την ενότητα της ποιητικής μας ζωής μέσα στους αιώνες.

Οι δύο λέξεις «**Δημοτικό τραγούδι**» δείχνουν την προέλευση και το πνεύμα, τη συνέχεια από την αρχαιότητα έως σήμερα. Η λέξη «Δημοτικό» περιέχει την πανάρχαια και γνήσια έννοια του Δήμου, δηλαδή του λαού και η λέξη «τραγούδι» προέρχεται επίσης από την αρχαία λέξη τραγωδία.

Το Δημοτικό τραγούδι, το πρώτο που πλάθει ένας ανώνυμος λαϊκός ποιητής εκφράζοντας ή κάποια ιδέα του ή κάποιο βιώμα του ή ακόμη θέλοντας να εκφράσει τον ομαδικό στοχασμό των συντοπιτών του για κάποιο σημαντικό γεγονός, που είχε γύρω του μεγάλο αντίκτυπο.

Το λαϊκό αυτό τραγούδι είναι ποίημα μαζί και μελωδία, γιατί ο ανώνυμος ποιητής ταιριάζει τους στίχους του σε γνωστή μελωδία άλλου τραγουδιού ή πλάθει καινούργιο σκοπό.

Από τον πρώτο αυτό ανώνυμο ποιητή, το τραγούδι πλάθεται και ξαναπλάθεται με του λαού το στόμα και το παίρνουν οι τραγουδιστές ή οι λυράρηδες και το ξανατραγουδάνε με τη συνοδεία λαϊκών οργάνων σε γιορτές και πανηγύρια, γάμους και το τραγούδι αρχίζει να κάνει το γύρο σε χωριά και πολιτείες, κοντινές και μακρινές και γίνεται από στόμα σε στόμα τραγούδι όλου του λαού και μένει από γενιά σε γενιά ζωντανό και απρόσωπο.

Ο λαϊκός μας ποιητής, που πρώτος το τραγουδούσε, δεν έχει καμία φιλοδοξία να γίνει γνωστό το όνομά του και η μόνη του αμοιβή και ικανοποίησή του είναι να ακούει το τραγούδι του να τραγουδιέται.

Κάπως έτσι δημιουργήθηκαν και άλλα είδη της λαϊκής προφορικής μας παράδοσης, όπως μύθοι, παραμύθια, παροιμίες, αινίγματα, που από προσωπικά πλάσματα του στοχασμού απόμειναν απρόσωπα καλλιτεχνικά δημιουργήματα που και ημεείς τα θαυμάζουμε και οι ξένοι τα θαυμάζουν.

Το Δημοτικό μας τραγούδι με το πέρασμα του χρόνου, αλλά και από τόπο σε τόπο, φυσικό είναι να παθαίνει διάφορες αλλοιώσεις. Αυξάνουν ή λιγοστεύουν οι στίχοι, ακόμη και ολόκληρες λέξεις αλλάζουν, γιατί αναγκαστικά προσαρμόζονται στη φωνητική και τη φθογγολογία κάθε τόπου κι έχουμε τις λεγόμενες **παρλλαγές**.

Όλοι μας γνωρίζουμε πόση επίδραση ασκεί στο χαρακτήρα του ανθρώπου η θέση ενός τόπου, το κλίμα, η διαμόρφωση του εδάφους. Επειδή το Δημοτικό τραγούδι αποτυπώνει το χαρακτήρα των κατοίκων της περιοχής, είναι επόμενο να υπάρχουν σ' αυτό μικρές ή μεγάλες διαφορές. Π.χ. παραβάλλοντας τα τραγούδια της Ηπείρου με τα τραγούδια του Μωριά ή της Ρούμελης με τα τραγούδια του Πόντου ή της Μακεδονίας ή των νησιών μας βρίσκουμε πολλές διαφορές. Ακόμη υπάρχει διαφορά στο τραγούδι του κάμπου και στο τραγούδι του βουνού της ίδιας περιοχής. Η ποίηση του βουνού είναι τραχιά, αρρενωπή, ανυπότακτη, όπως στα κλέφτικα, ενώ η ποίηση του κάμπου και των νησιών είναι γλυκεία, τρυφερή, όπως οι ριμάτες και οι παραλλαγές των νησιών του Αιγαίου.

Το δημοτικό τραγούδι στην ιστορία της Λογοτεχνίας έχει μια διαχρονική παρουσία με ποικίλα θέματα από τη γέννηση έως το θάνατο.

«**Στο έμπα, χίλιους έκοψε, στο έβγα δυο χιλιάδες, και στο καλό το γύρισμα, κατένενα δεν αφήνει**».

Δυο στίχοι από τον κύκλο των Ακριτικών Δημοτικών τραγουδιών που ψάλλουν την ανδρεία και την υπερφυσική δύναμη των άγρυνων εκείνων φρουρών της Βυζαντινής αυτοκρατορίας από τον Πόντο έως την Καππαδοκία και έως την Κρήτη και την Κύπρο.

Το Δημοτικό μας τραγούδι συνεχίζεται να τραγουδιέται έως σήμερα σε πανηγύρια, γάμους (ιδίως στην επαρχία) ή και σε άλλες περιστάσεις της κοινωνικής μας ζωής, αλλά δε ζει δημιουργικά, απλά συντηρείται σαν μια πράξη κατά παράδοση. Δεν πλάθονται σήμερα καινούργια δημοτικά τραγούδια, εκτός από μερικά δίστιχα, κυρίως στα νησιά. Αυτό συμβαίνει, γιατί στα χρόνια μας άλλαξαν οι συνθήκες της ζωής μας και μαζί με αυτές και οι αντιλήψεις μας για το τραγούδι και για την τέχνη γενικότερα.

Σήμερα ακολουθούμε εύκολα τα ελκυστικά λόγια, τις παθητικές μελωδίες έστω και σε βάρος του νοήματος, αρκεί να περιέχονται σε χρυσό ή πλατινένιο δίσκο και κυρίως να έχουν τη σφραγίδα του ξενικού.

Το Δημοτικό μας τραγούδι θέλει πολλούς μαζί, θέλει προσέγγιση, θέλει ψυχική επαφή, αυτά που δυστυχώς σπανίζουν στην εποχή μας.

Ο Κλέφτης του Δημοτικού τραγουδιού δεν έχει βέβαια την υπερφυσική σωματική δύναμη του Ακρίτα, αλλά έχει μια λεβεντιά, που είναι ταυτόσημη με την ευψυχία. Και αυτή τη λεβεντιά δεν την έχει μόνο την ώρα της μάχης, αλλά είτε χαιρέται είτε αγαπάει είτε υποφέρει είτε πιστεύει στο θεό και λέει την προσευχή του είτε μαρτυρικά πεθαίνει για την πατρίδα - όλα αυτά τα κάνει με ένα τρόπο λεβεντικό, επιβλητικό και μεγαλόπρεπο σαν τη γνήσια ομορφιά και δύναμη της φύσης που τον περιβάλλει.

«**Έχω σαράντα δυο κορφές κι εξήντα δυο θρυσούλες, κάθε κορφή και φλάμπουρο, κάθε κλαδί και κλέφτης, κι όταν το παίρνει η άνοιξη, κι ανοίγουν τα κλαδάκια γεμίζουν τα θουνά κλεφτιά και τα λαγκάδια σκλάβους**».

Τα απόκρημνα αυτά μέρη, που διάλεξαν για λημέρια τους οι κλέφτες έχουν μια αφάνταστη δύναμη, μαγική θα έλεγα, που περιεύει το σώμα, το νου και την καρδιά.

«**Ένας αετός περήφανος, ένας αετός λεβέντης, από την περηφάνεια του κι από τη λεβεντιά του,**

δεν πάει στα κατώμερα, να καλοξεχειμάσει, μόν' μένει απάνω στα βουνά, ψηλά στα κορφοβούνια».

Στη φαντασία του λαού μας ο αετός συμβολίζει τον κλέφτη - κι όπως εκείνος στροβιλίζεται πάνω από τις ψηλές κορφές, έτσι και ο κλέφτης με το όπλο στο χέρι γυρίζει περιμένοντας την κατάλληλη ώρα να ενώσει τη δική του λευτεριά με τη λευτεριά όλων των αδελφών Ελλήνων.

Μία άλλη κατηγορία δημοτικών τραγουδιών πλούσια σε συναισθήματα είναι τα **οικονομικά**, όπου η παράδοση έχει ανεβάσει τη μάνα στο ψηλό ηθικό βάθρο μέσα στην οικογένεια, πάνω σε γερά θεμέλια πατρίδα και θρησκεία.

Ο ανώνυμος λαϊκός τραγουδιστής αναζητεί τη μάνα σαν φύλακα άγγελο, αναζητεί τον ίσκιο της, τη θαλπωρή της, τη στοργή της και την ευχή της στον πόλεμο, στην ξενητιά, στο γάμο, στη χαρά, στη λύπη και σε κάθε δύσκολη περίπτωση της ζωής.

Συγκινητικά είναι τα τραγούδια της ξενητιάς, μνημείο στήνει ο πόνος της μάνας στον τόπο που αποχωρίζεται το παιδί της, όταν φεύγει στα ξένα για μια καλύτερη τύχη:

«**Σ' αφήνω γεια, μανούλα μου, σ' αφήνω γεια πατέρα, έχετε γεια αδέρφια μου και σεις ξαδερφοπούλες, θα φύγω, θα ξενητευτώ, θα πάω μακριά στα ξένα, θα φύγω, μάνα, και θα 'ρθω και μη πολυλυπίεσαι**».

Το Δημοτικό μας τραγούδι περιγράφει και τον πόνο του ξενητευμένου και τη δύσκολη ζωή του με τα μελάνοτερα χρώματα:

«**Την ξενητιά, την ορφάνια/ την πίκρα, την αγάπη/ τα τέσσερα τα ζύγιασαν/ βαρύτερα είν' τα ξένα**».

Στα τραγούδια του γάμου η πρωτοβουλία για την παντρεία της κόρης ανήκει περισσότερο στη μάνα, στη μάνα η ευθύνη, στη μάνα και τα παράπονα:

«**Μάνα, με κακοπάντρεψες και μ' έδωσες στους κάμπους κι εγώ στους κάμπους δε βασιτώ**

ζεστό νερό να πίνω θα μαραθούν τα χείλη μου, θα κιτριλιάσουν».

Ξεχωριστή θέση στη Δημοτική ποίηση έχουν και τα **τραγούδια της αγάπης**.

Η αγάπη είναι από την πρώτη πλάση, μας λέει ένα Μωραϊτικό δίστιχο. Στα τραγούδια της αγάπης που είναι από τα λυρικότερα, εκδηλώνεται ο έρωτας σε όλους του τους τόνους:

«**Εγώ στα πλούσια προικιά το νου μου δεν τον έχω, τον έχω για της λυγερής τα μάτια και τα φρυδιά**».

Εδώ ο νέος μας διαβεβαιώνει για την αγάπη του με πολλά παιχνήματα και ότι καθόλου δεν τον ενδιαφέρει η προίκα. Μάλιστα κάποιος άλλος νέος προτιμά ακόμη και το θάνατο, γιατί αν δεν κερδίσει την αγαπημένη του, δεν έχει νόημα η ζωή του.

«**Ω χρόνοι και κακοί καιροί αφείστε με να ζήσω ή να κερδίσω αυτή που ποθώ ή να με πάρει ο Χάρος**».

Ο Λαός μας με το Δημοτικό τραγούδι δεν τραγουδάει μόνο τα περιστατικά της ζωής, τραγουδάει όσα αισθάνεται, όσα ζει, όσα πιστεύει. Τραγουδάει έμφυχα και άψυχα, τραγουδάει τα βουνά, τα δέντρα, τους καρπούς, τα πουλιά, τη θάλασσα, τον ήλιο, το φεγγάρι, τον ουρανό με τ' άστρα, όλα παίρνουν φωνή, γίνονται σύμβολα:

«**Διψούν οι κάμποι για νερό και τα θουνά για χιόνι, και μένανε η καρδούλα μου για μήλο και κυδώνι, για μήλο, για ροδάκινο, για μια ξανθή αγάπη**».

Πολύ συγκινητικά είναι και τα τραγούδια για το θάνατο. Στο απαράμιλλο Δημοτικό τραγούδι του «**νεκρού αδελφού**», ο πόνος

της μάνας μάς συγκλονίζει κι ο Κωνσταντής για να κρατήσει το λόγο του, που είχε δώσει στη δύστυχη μάνα του, σηκώνεται από τον τάφο και φέρνει από τα ξένα την αδερφή του Αρετή στο πατρικό τους σπίτι:

«**Αν είσαι φίλος διάβαινε κι αν είσαι εχθρός μου φύγε κι αν είσαι πικροχάρωντας άλλα παιδιά δεν έχω. Κι η δόλια η Αρετούλα μου λείπει μακριά στα ξένα. Σήκω μανούλα μου άνοιξε, σήκω γλυκιά μου μάνα. Άνοιξε, μάνα μου, άνοιξε κι εγώ είμαι η Αρετή σου. Κατέθηκε, αγκαλιάστηκαν κι απέθαναν και οι δύο**».

Ο Λαός μας τον χάροντα, την τραγική αυτή προσωποποίηση του θανάτου, τον φαντάζεται μαύρο καθαλάρη, αδάμαστο και συγκινητό:

«**Γιατ' είναι μαύρα τα θουνά και στέκουν θουρκωμένα; Μην άνεμος τα πολεμά, μην βροχή τα δέρνει; Κι ουδ' άνεμος τα πολεμά κι ουδέ βροχή τα δέρνει μόνο διαβαίνει ο χάροντας με τους αποθαμένους**».

Μας είναι γνωστά τα **μοιρολόγια της Μάνης**, που φανερώνουν μια εκπληκτική συνέχεια από την εποχή του Ομήρου. Στη Ραψωδία Ω της Ιλιάδας πλάι στο νεκρό Έκτορα κάθονται ειδικοί «**αιδοί θρήνων έξαρχοι**» κάτι αντίστοιχο με τις μοιρολο-γίστρες, πράγμα που δίνει μια ακόμη αποστομωτική απάντηση στη θεωρία του μισέλληνα Φαλμεράιερ, που αρνήθηκε και την παραμικρή σχέση μας με τους προγόνους μας.

Μία άλλη κατηγορία Δημοτικών τραγουδιών είναι όσα συνδέονται με γιορτές ή έθιμα, όπως τα κάλαντα που αναγγέλλουν τις μεγάλες γιορτές Χριστούγεννα - Πάσχα, Φώτα, το Λάζαρο ή τα χελιδονίσματα την 1ή Μαρτίου και έχουν και αυτά βαθιές τις ρίζες τους.

Έχουμε ακόμη και τραγούδια, που φιλοσοφούν και διδάσκουν, έχουμε τα σατιρικά, τα αποκριάτικα, του κλήδονα, καθώς και τα εργατικά. Τα τραγούδια αυτά συντροφεύουν το δουλευτή, κρατούν το ρυθμό της δουλειάς, ψυχαγωγούν και ανακουφίζουν κάπως από τον κόπο, όπως τα τραγούδια του τρύγου, της σποράς, του θερισμού, του μιλωνά, του κωπηλάτη. Αλλά και για τις γυναίκες δουλειές έχουν γραφεί πολλά δημοτικά τραγούδια για τη ρόκα, το κέντημα, τον αργαλειό.

«**Τιμή μεγάλη και τρανή πούν' ο αργαλειός στο σπίτι, το κάθε δόντι του χτενιού αξίζει μαργαρίτη**».

Η αξία κόρη θα υφάνει μόνη της στον αργαλειό όλη την προίκα της και και αυτό ένα ακόμη προσόν για την υποψήφια νύφη.

Τα τραγούδια βέβαια της δουλειάς δεν έχουν τη μουσικότητα και το λυρισμό των τραγουδιών της αγάπης, της ξενητιάς, όμως κλείνουν ένα μεγάλο κομμάτι της ζωής του λαού μας από τον Ησίοδο έως σήμερα.

Από την αρχαιότητα ξεκινάνε και τα νανουρισματα ή ταχαρίσματα, που όλοι μας οπωσδήποτε ακούσαμε, έστω και αν δεν είχαμε τη δυνατότητα, λόγω ηλικίας να συνειδητοποιήσουμε και να νιώσουμε τη σημασία τους. Όλα αυτά δείχνουν την τρυφερή στοργή της μάνας με όλα τα όνειρα που τρέφει για τη μελλοντική ευτυχία του παιδιού της:

«**Υπνε μου πάρε το παιδί να μου το σεργιανίσεις στα ρόδα των περιβολιών στα κρύα νερά της βρύσης πάρτο και δείξε του να θρει των παλατιών τη στράτα πούναι του Ρήγα οι θησαυροί με τα Κωνσταντινάτα**».

Η γλώσσα των Δημοτικών τραγουδιών είναι η Ελληνική, αυτή που πορεύεται εξελισσόμενη από την αρχαιότητα, φθάνει στην Αλεξανδρινή εποχή με την πανελ-

λήνια μορφή της «κοινής» και συνεχίζει την πορεία της έως σήμερα. Στο Δημοτικό τραγούδι, αν αβίαστο αυτό λαϊκό λόγο, η σημερινή δημοτική μας γλώσσα οφείλει πολλά, γιατί είναι αναπόσπαστα δεμένο με τη μουσική και το χορό.

Και ο στοχαστικός μελετητής του Νεοελληνικού πολιτισμού **Γεώργιος Τερτσέτης** αναφέρει: «**τι είναι ακώριστο δεν πρέπει να χωρίζεται όπως: μουσική, ποίηση, χορός. Η Δημοτική μουσική μπορεί να είναι σε άλλα τραγούδια με ρυθμό αργό, που δεν χορεύονται, όπως τα τραγούδια της τάβλας και σε άλλα με ρυθμό που χορεύονται. Μάλιστα υπάρχει η συνήθεια να τραγουδάει πρώτα ένας το στίχο (ο κορυφαίος) και να τον επαναλαμβάνουν όλοι οι άλλοι μαζί (ο χορός δηλαδή)**».

Ο τραγουδιστής μπορεί ανάλογα με τη διάθεσή του να σπάζει το στίχο και να παρεμβάλλει τσακίσματα ή γυρίσματα, που δίνουν ποικιλία και ελαστικότητα στο τραγούδι.

Η μουσική αυτή έχει βαθιές ρίζες, αλλά δέχτηκε κι επιδράσεις από την εκκλησιαστική ψαλμωδία και από λαούς που κατά καιρούς συνέζησαν με τον Ελληνισμό, χωρίς όμως να αλλάξουν την κατεύθυνση της Ελληνικής παράδοσης. Και ας μη ξεχνάμε ότι το Δημοτικό τραγούδι ήταν η μοναδική ψυχαγωγία του λαού μας μαζί με τα όργανα του συνόδευαν και το χορό.

Μεγάλη είναι η ποικιλία των χορών, που δίνουν μια αφάνταστη εκφραστικότητα στο Δημοτικό μας τραγούδι.

Από τους πιο συνηθισμένους χορούς είναι ο **καλαματιανός, ο συρτός**, χοροί γρήγοροι και με χάρη. Ο **Τσάμικος** είναι χορός βαρύς, δωρικός και μεγαλόπρεπος.

Ιδιαίτερη ποικιλία και λεβεντιά παρουσιάζουν οι χοροί της Μακεδονίας, της Θράκης, της Ηπείρου, του Μωριά και με περισσότερη ο νησιώτικοι. Εντελώς ξεχωριστοί και με καταπληκτική σβελλότητα είναι οι χοροί της Κρήτης, ενώ της Μικράς Ασίας και του Πόντου χορεύονται με το όπλο στο χέρι και τους διακρίνει μια δυναμικότητα.

Κατά τη διάρκεια της Ελληνικής Επανάστασης ο Γάλλος **Fauriel** έδειξε μεγάλο ενδιαφέρον για τα δημοτικά μας τραγούδια. Τα μελέτησε, αναγνώρισε την αξία τους, τα συγκέντρωσε με τη στενή συνεργασία Ελλήνων και Ευρωπαίων διανοουμένων, ιδίως Επτανησίων, και τα εξέδωσε το 1824-25 σε δύο τόμους. Μάλιστα ο ίδιος ο **Fauriel** αναφέρει ότι μία πλήρης συλλογή των Δημοτικών μας τραγουδιών, θα έδινε ανάγλυφη την Εθνική Ιστορία της Νεώτερης Ελλάδας χρωματισμένη από τα ήθη και από ένα ακόμμη προσόν για την υποψήφια νύφη.

Είναι αλήθεια, ότι κάθε πρό-

δος, εκτός από την ωφέλιμη πλευρά της, ξεθωριάζει την πλούσια λαϊκή μας κληρονομιά, που μας συνδέει άρρηκτα με το παρελθόν. **Αλλά εδώ ακριβώς είναι το χρέος και η ευθύνη όλων μας να διαφυλάξουμε και να μεταβιβάσουμε, όσο πιο γνήσια μπορούμε, την ανεκτίμητη αυτή παρακαταθήκη. Και προπαντός οι νέοι μας, τα παιδιά μας να γίνουν οι θεματοφύλακες των παραδόσεων του λαού μας.** Να ενδιαφερθούν και να καταγράψουν τα δημοτικά μας τραγούδια, να τα μελετήσουν, όπως διδάσκοντα και μελετάνε τους στίχους του Ομήρου, γιατί τα ίδια διδάγματα βγαίνουν και από τα δυο αυτά ποιητικά πρότυπα και ας τα χωρίζουν τρεις χιλιάδες χρόνια.

* Ομιλία που έκανε στους Ευρυπύτους στην Αμερική.

Κοινωνικά

Βαπτίσεις

- Στις 15-6-2003 στη Χρύσω ο Γρηγόρης και η Σπυριδούλα Μαρούλη βάπτισαν την κόρη τους και της έδωσαν το όνομα Μαρία.
  - Στις 15-6-2003 στην Κρέντη ο Κώστας και η Αλεξάνδρα Ντάλλα βάπτισαν το γιο τους και την κόρη τους και τους έδωσαν τα ονόματα Ηλίας και Σταυρούλα.
  - Στις 15-6-2003 στο Κερασσώρι ο Γιώργος και η Παναγιώτα Γκαρίλα βάπτισαν το γιο τους και του έδωσαν το όνομα Παύλος.
  - Στις 15-6-2003 στη Δάφνη ο Γιώργος και η Φανή Κορέντζελου βάπτισαν το γιο τους και του έδωσαν το όνομα Ιωάννης.
  - Στις 9-8-2003 στην Κρέντη ο Κώστας και η Βασιλική Λάππα βάπτισαν την κόρη τους και της έδωσαν το όνομα Αλεξάνδρα.
  - Στις 20-8-2003 στο Κερασσώρι ο Δημήτρης και η Σταυρούλα Τσάκωνα βάπτισαν το γιο τους και του έδωσαν το όνομα Χριστόφορος.
  - Στις 13-9-2003 στην Κρέντη ο Βασίλης και η Βασιλική Τσέτσου βάπτισαν το γιο τους και του έδωσαν το όνομα Σπυρίδων.
- Να τους ζήσουν.**

Γάμοι

- Ο Πολύμερος Ευάγγελος του Αλεξάνδρου και η Καυκιά Ευθυμία του Λάμπρου παντρεύτηκαν στη Μαυρομάτα Δήμου Βίνιανης την 5-7-2003.
- Ο Κολόκας Βασίλειος του Αντωνίου και η Μαντή Ελένη του Γεωργίου παντρεύτηκαν στη Βίνιανη την 16-8-2003.

Το εκλεκτό ζευγάρι Γιώργος και Μάγδα χορεύοντας ενώπιον των καλεσμένων τους.

• Έγινε με μεγαλοπρέπεια ο γάμος της χωριανής μας Μαγδαληνής Καρανίκα, κόρης του παπα-Κώστα Καρανίκα που ζουν μόνιμα στις Κομποτάδες Φθιώτιδας, με τον αγαπημένο της Γιώργο Μητσόπουλο του Παναγιώτη στις 27-9-2003. Το μυστήριο τελέστηκε στην κεντρική εκκλησία του χωριού Κομποτάδες και ακολούθησε τραπέζι σε ταβέρνα χωριανού μας στο χωριό Αμούρι εκεί κοντά. Το ζευγάρι ήταν πανέμορφο και ταιριαστό και η εφημερίδα μας τους εύχεται να ζήσουν και καλούς απογόνους.

Τους ευχόμαστε να ζήσουν ευτυχισμένοι.

Θάνατοι

- Στις 16-4-2003 πέθανε στον Άγιο Δημήτριο η Σφήκα Μαρία του Κων/νου σε ηλικία 84 ετών.
- Στις 6-5-2003 πέθανε στο Κερασσώρι η Γεωργίου Λεμονιά του Τριαντάφυλλου σε ηλικία 90 ετών.
- Στις 2-7-2003 πέθανε στο Σίδνεϊ της Αυστραλίας η Δήμητρα Νταγκοστίνου Καρανίκα σε ηλικία 68 ετών.
- Στις 3-7-2003 πέθανε στη Δάφνη η Κολημένου Μαρία του Ιωάννη σε ηλικία 88 ετών.
- Στις 7-8-2003 πέθανε στη Βίνιανη η Νάσιου Ειρήνη του Νικολάου σε ηλικία 92 ετών.
- Στις 29-9-2003 πέθανε στη Χρύσω ο Μπλέντζος Ιωάννης του Σπυρίδωνα σε ηλικία 85 ετών.

Αιωνία η μνήμη τους.

Μνημόσυνα

- Έγινε το μνημόσυνο για τον αιμόνηστο Ηλία Ευθ. Μούτσελο.
  - Έγινε το ετήσιο μνημόσυνο του μέλους μας αιμνήστου Παύλου Μούτσελου στη Λαμία.
  - Τελέστηκε σαρανταήμερο μνημόσυνο για τον αιμόνηστο Γιώργο Αναγνωστάκη εκλεκτό μέλος του Συλλόγου μας.
- Καλή τους ανάπαυση, αιωνία η μνήμη τους.**

ΚΑΦΕ-ΓΑΛΑΚΤΟΠΩΛΕΙΟ

Η ΔΡΟΣΙΑ

Γρηγόρης Μαρούλης
Κύπρου & Σόλωνος 19 Λαμία
Τηλ: 22310-42146

ΜΟΥΡΤΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Ηλεκτρολογικές εγκαταστάσεις
Επισκευές ηλεκτρικών ειδών
Τηλ: 22370-23481 ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ

ΝΕΟΙ ΧΡΥΣΙΩΤΕΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ

- Αρκουμάνης Γιάννης του Δημητρίου στο Οικονομικό Πανεπιστήμιο Βόλου.
- Θάλλας Γιάννης του Γεωργίου, Τεχνολογίας Υπολογιστών και Τηλεπικοινωνιών Τ.Ε.Ι. Λάρισας.
- Καρανίκα Παναγιώτα του Δημητρίου, Οικιακής Οικονομίας και Οικολογίας Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο.
- Καρανίκα Μαριλένα του Ηλία Μαθηματικό Αθηνών (5η επιτυχούσα).
- Ντόσικας Θεοφάνης του Δημητρίου Τμήμα Αυτοματισμού ΤΕΙ Χαλκίδας.
- Παραραιδάμος Κώστας του Βασιλείου, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσ/νίκης, Γεωτεχνικών Επιστημών τμήμα Δασολογίας και Φυσικού Περιβάλλοντος. Θερμά συγχαρητήρια.

ΕΡΓΑ ΔΗΜΟΥ

- ✓ Έγινε η συμπλήρωση του στηθαίου έναντι της κατοικίας του Γεωργίου Καρανίκα, που στηρίζει την πλατεία του Αϊ-Γιώργη.
- ✓ Έγινε στηθαίο σαράντα μέτρων στη λαγκάδα του Κώστη από τον οχετό έως τη στροφή, ρείθρο και τσιμεντόστρωση, για την αποχέτευση των νερών στο λαγκάδι.
- ✓ Άρχισαν οι εργασίες στη Γούρδεση για τσιμεντόστρωση στον οικισμό και διάνοιξη στροφής με αποχέτευση των νερών με σκάρα.
- ✓ Άρχισαν οι εργασίες τσιμεντόστρωσης στην οικία Θεοδώρου Καρανίκα και Αποστόλου Γιαννιώτη.

ΕΡΓΑ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

- ✓ Έγινε συμπληρωματική εργασία στην κοινοτική τουαλέτα.
- ✓ Τελειοποιήθηκε το οστεοφυλάκιο και αρχίζει η χρησιμοποίησή του.
- ✓ Έγιναν με δαπάνες του Συλλόγου ο τοίχος για την επέκταση της πλατείας, η σκάλα ανόδου, το γέμισμα του κενού (ισοπέδωση) και η τοποθέτηση κάγκελων στο κάτω μέρος. Συμμετείχε και ο Δήμος δίδοντας τα τσιμέντα.
- ✓ Το αυτοκίνητο της λαχειοφόρου το κέρδισε ο χωριανός μας Στέλιος Μαρούλης και του παραδόθηκε με τελετή που έγινε στην πλατεία του χωριού.

ΕΡΓΑ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

- ✓ Έγιναν διαφράγματα της εισόδου της Παναγίας με αλουμίνιο, ίδια με τα παράθυρα (τύπου δρυς).

Λειτουργίες

1. Έγινε η λειτουργία στις 17-8-2003 του Αγίου Σεραφείμ. Ο πατέρας Κύριλλος έφερε την Αγία Κάρα και τέλεσε τη λειτουργία, συνεπικουρούμενος από τον αιδεσιμώτατο Παπα-Θανάση Ντάλλα.
2. Έγινε στις 24-8-2003 η λειτουργία στη Γούρδεση για τη γιορτή του Κοσμά του Αιτωλού. Συμμετείχε αρκετός κόσμος.

Παραδοσιακές συνταγές

Λαχανόψωμο ή Μπαμπανέτσα ή Μπλαστό

Υλικά

- 6 Αυγά
- 1 φλιτζάνι γάλα
- 4 φλιτζάνια αλεύρι
- ½ κιλό τυρί φέτα
- ½ κιλό σπανάκι
- ½ κιλό πράσο
- Αλάτι
- 1 φλιτζάνι λάδι

Εκτέλεση

Σε κατάλληλη λεκανίστα ρίχνουμε το σπανάκι και τα πράσα, αφού τα έχουμε φιλοκόψει, 5 αυγά χτυπημένα, το γάλα, το αλάτι και τέλος το αλεύρι. Ανακατεύουμε με το χέρι τα υλικά ώστε να γίνουν όλα μαζί χυλός μέτριας πυκνότητας. Τότε προσθέτουμε και το τυρί θρυμματισμένο με το χέρι μας σε μικρά κομματάκια.

Όλο το υλικό το ρίχνουμε σε ταψί αλειμμένο με λάδι και πασπαλισμένο στη βάση του ελαφρά με σιμιγδάλι. Χρειάζεται προσοχή στην επιλογή του ταψιού ώστε να είναι κατάλληλο σε μέγεθος για να γίνει η πίτα μας λεπτή και τραγανή. Πάνω στη απλωμένη ζύμη τέλος ρίχνουμε το λάδι και απλώνουμε 1 αυγό χτυπημένο με λίγο γάλα. Την ψήνουμε σε ζεστό φούρνο για περίπου μία ώρα.

Καλή επιτυχία.

ΧΡΥΣΙΩΤΗ

Μην ξεχνάς
τη γενέτειρά σου.
Με την πρώτη ευκαιρία
προσπάθησε να βρεθείς
κοντά της.

Μιλτιάδης Θεοδωρόπουλος Μηχανικός Τοπογράφος

Τηλ: 22370 21010, Καρπενήσι
210 7779109, Αθήνα
Πωλούνται διαμερίσματα

ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ ΛΑΜΙΑΣ- ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ

Χρ. Μαρούλης

Αθήνα:
Ορφέως 192B
Αιγάλεω
τηλ: 210-3457819
Λαμία:
Σ.Σ. Λιανοκλαδίου
τηλ: 2231061761 &
2231062022
Καρπενήσι: Ξηριάς
τηλ: 2237025925

ΕΞΑΤΜΙΣΕΙΣ ΠΑΝΤΟΣ ΤΥΠΟΥ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ

ΠΟΛΥΧΡΟΝΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
Ταυγέτου 42 Κολιάτσου Αθήνα
Τηλ: 210. 2237288

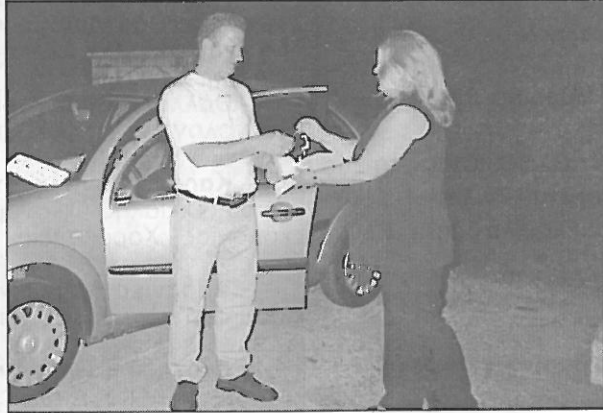

Η ΚΛΗΡΩΣΗ ΤΗΣ ΛΑΧΕΙΟΦΟΡΟΥ ΑΓΟΡΑΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΥ

Ο τυχερός της κλήρωσης, που από καιρό είχε οργανώσει ο συλλογός μας στην προσπάθειά του για αναβάθμιση των οικονομικών του και η οποία είχε ως δώρο ένα αυτοκίνητο CITROEN αξίας 11.000 Ευρώ, ήταν ο συχωριανός μας - που διαμένει στη Λαμία - Στέλιος Μαρούλης του Ιωάννη.

Στιγμιότυπο απ' το "τραπέζι" που παρέθεσε σε όλους τους χωριανούς ο τυχερός Στέλιος μετά την παραλαβή του αυτοκινήτου.

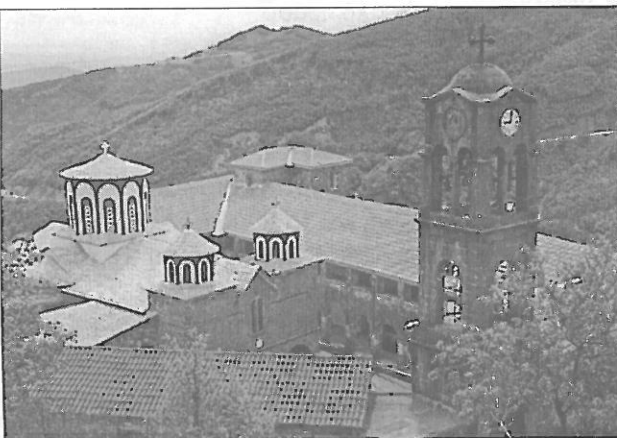

Η Πρόεδρος του συλλόγου μας κ. Βασιλική Χαλκιά, παραδίδει στον τυχερό χωριανό μας Στέλιο Μαρούλη, το κλειδί του αυτοκινήτου.

Έγινε στο χωριό η «τελετή» παράδοσης του αυτοκινήτου και ακολούθησε μικρό γλέντι με φαγοπότι που προσέφερε ο τυχερός νικητής.

Του ευχόμαστε να είναι καλορίζικο και πάντα τυχερός.

ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΚΟΡΩΝΗΣ

Ιερά Μονή Κορώνης

Άρχισαν εδώ και ένα χρόνο περίπου οι εργασίες ανακαίνισης της Νότιας Πτέρυγας των Κελιών της καθ' ημάς Ιεράς Μονής.

Η Νότια Πτέρυγα των Κελιών κήκε στις 3 Δεκεμβρίου του 1943 από τους Γερμανούς και έκτοτε

ΛΑΧΕΙΟΦΟΡΟΣ ΑΓΟΡΑ

δεν ανακαινίστηκε. Σήμερα γίνεται προσπάθεια ανακαίνισής της.

Επειδή είναι ένα μεγάλο και πολυδάπανο έργο η Ιερά Μονή διοργανώνει Λαχειόφορο Αγορά, τα έσοδα της οποίας θα διατεθούν για την ανακαίνιση της πτέρυγας αυτής.

Η τιμή κάθε λαχνού είναι 5 ευρώ. Τα δώρα που θα κληρωθούν είναι: α) ένα αυτοκίνητο OPEL CORSA, β) ένα HOME CINEMA, και γ) ένα στερεοφωνικό συγκρότημα.

Η κλήρωση θα γίνει σύμφωνα με όλα τα ψηφία του Λαϊκού Λαχείου στις 27 Ιανουαρίου του 2004.

Παρακαλούνται όσοι μπορούν να βοηθήσουν την προσπάθεια αυτή της Ιεράς Μονής, μιας και το έργο αυτό θα δώσει νέα πνοή στην Μονή και θα γίνει το στολίδι της περιοχής της Καρδίτσας, αλλά και της ευρύτερης περιοχής.

Πληροφορίες στο τηλέφωνο της Ιεράς Μονής 24410 22250 και fax 24410 22551.

Εκ της Ιεράς Μονής

ΠΡΟΒΟΛΗ ΤΗΣ ΧΡΥΣΩΣ

Στις 4, 5 και 7 Οκτωβρίου η τηλεόραση του ALPHA παρουσίασε στο κεντρικό δελτίο ειδήσεων δεκάλεπτο αφιέρωμα για το χωριό μας.

***

Το περιοδικό Voyager στο τελευταίο του τεύχος έγραψε για το χωριό μας: «Μια παρθένα ανεπηρέαστη πλευρά της Ευρυτανίας θα συναντήσετε στα κεντροδυτικά. Μετά τη γέφυρα του Μέγδοβα κατευθυνθείτε προς τη Χρύσω. Ο δρόμος περνά μέσα από φαράγγια και μεγάλους γκρεμούς. Μην παραλείψετε να επισκεφθείτε τις επτά βρύσες του χωριού με τα οξύρρυχα τόξα».

Περήφανο Καυκί

Καυκί βουνό περήφανο των ΧΡΥΣΙΩΤΩΝ καμάρι οι Κερασσοβίτες θέλουμε απ' τον ΘΕΟ μια χάρη.

Να τους δοθεί δικαίωμα νομής και υλοτομίας, με διάφορους νομικούς δημάρχους και μεγαλοαστούς.

Μα αυτό δεν το κατάφεραν ούτε και με το νόμο κάναν τους Χρυσιώτες

να γελούν με το δικό τους πόνο.

Οι Χρυσιώτες, όμορφο Καυκί

μ' αέρα, βροχή και χιόνι περηφανεύονται για σε στέκι του Κατσαντώνη.

Χαράματα θέλω κι εγώ Καυκί μου για ν' ανέβω κι απ' την ψηλή σου την κορφή τη ΧΡΥΣΩ ν' αγναντεύω.
Αθανάσιος Κουθέλης

ΧΡΥΣΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ

Ιδιοκτησία: Σύλλογος Χρυσιωτών Ευρυτανίας "Η ΠΑΝΑΓΙΑ"

Εκδότης: Τριανταφύλλου Γρηγόρης
Κλεισούρας 8, Ν. Ηράκλειο 14121

Τηλ.-Fax: 210-2832243 e-mail: gtriantafillyoy@oneway.gr

Συντακτική επιτροπή:

Καραθάνου Φ. Ιωάννα, Κρυστάλλη Ι. Αλεξάνδρα,
Μπετσαλάς Δ. Χαράλαμπος, Καρανίκας Αντώνης
Συνδρομή ετήσια: 5 €

Φωτοστοιχειοθεσία - Επιμέλεια έκδοσης:
Αριστέα Καρούζη

Εκδόσεις - Γραφικές τέχνες

Αγ. Γεωργίου 25 & Πετροπούλεως Ίλιον (Ν. Λιόσια)

Τηλ: 210-2619696 • Τηλ - FAX: 210 2619003

e-mail: karpouzi@otenet.gr

ΞΥΛΟ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ

Υπεύθυνος
κατασκευής
Δημ. Μαντής

Βασιλείου 5
Ν. Ευρυτανία - Λαμία
Τηλ: 22310-69146 22310-69272

ΚΙ ΟΜΩΣ ΜΠΟΡΕΙΣ ΝΑ ΚΑΝΕΙΣ ΚΙ ΕΣΥ ΚΑΤΙ!!!

Φθινόπωρο πια. Γυρίσαμε όλοι στην εργασία μας και στην καθημερινότητα. Τελείωσαν οι διακοπές στις ακρογιαλιές και στα καταπράσινα βουνά. Όσοι βρεθήκαμε στο χωριό μας στην όμορφη Χρύσω το καλοκαίρι απολαύσαμε τον καθαρό αέρα, το κρύο νερό, τον καφέ κάτω από τον πλάτανο στην πλατεία, τη βόλτα στον Αι Γιώργη, το πανηγύρι τον δεκαπενταύγουστο, τη λειτουργία στον Άγιο Σεραφείμ, τις εκδηλώσεις του Συλλόγου μας και του Δήμου.

Περάσαμε καλά.

Δοκίμασαμε όμως και τη δυσκολία του δρόμου για να φτάσουμε στο χωριό. Αντικρίσαμε τα ερειπωμένα και αφρόντιστα σοκάκια, τους τοίχους που πέσανε, τα ζώα μέσα στο χωριό να βρωμίζουν τις αυλές, τα βάτα και τις αγράμπελες έτοιμες να πνίξουν τα πάντα, τα σκουπίδια, την καρτερικότητα και την απογοήτευση των ηλικιωμένων που μένουν εκεί τελευταίοι φύλακες των παιδικών μας αναμνήσεων.

Θα περάσουν όλο το χειμώνα στο χωριό. Ο δρόμος θα κλείσει με την πρώτη νεροποντή και ας βοηθήσει η Παναγία και ο Άγιος Σεραφείμ να μην χρειαστεί από τη Χρύσω και τον Αι Δημήτρη να πάει κάποιος στο γιατρό.

«Ευτυχώς» έχουμε δήμαρχο από το χωριό και είναι αναγκασμένος να πηγαίνει στη δουλειά του.

Στο δήμο Βίνιανης, η Χρύσω και ο Αι Δημήτρης είναι τα δύο ξεχασμένα χωριά.

Κάποιοι από εμάς κατά καιρούς θυμόμαστε ότι πρέπει να φροντίσουμε το χωριό, να ενδιαφερθούμε να κάνουμε κάτι.

Οι φωνές είναι αδύναμες και οι προσπάθειες σκορπισμένες εδώ κι εκεί. Δεν είναι οι φωνές μας ενωμένες, δυνατές, οι προσπάθειές μας συντονισμένες, και αυτές τις φωνές, τις προσπάθειες δεν τις υπολογίζουν οι άρχοντες της Ευρυτανίας, ούτε πολύ περισσότερο οι κατέχοντες την Ελλαδική εξουσία (ποιος νοιάζεται για ένα τόσο μικρό χωριό, σιγά τους ψήφους).

Και όμως κάτι πρέπει να γίνει, όχι άλλο καλοκαίρι στο χωριό με τα συνηθισμένα σχόλια, τι δεν έγινε όλο το χειμώνα.

Ας ξεκινήσουμε όλοι οι Χρυσιώτες απ' όπου και να βρίσκεται ο καθένας, με όση δύναμη έχει και όπως μπορεί, είτε οικονομικά, είτε λόγω θέσεως επαγγελματικής ή κοινωνικής να στηρίξουμε το χωριό μας, την όμορφη Χρύσω μας.

Είναι πολλά αυτά που πρέπει να κάνουμε, αν όμως έχουμε ένα Σύλλογο ενωμένο με μέλη που να ενδιαφέρονται ουσιαστικά, θα πετύχουμε.

Το χωριό σας έχει όλους ανάγκη.

Βασιλική Ν. Χαλκιά

ΚΑΦΕ ΜΠΑΡ ΨΗΣΤΑΡΙΑ

“Ο ΕΛΑΤΟΣ”

Το νεόκτιστο καφενείο του Γιώργου Μαρούλη στο χωριό μας προσφέρει

πέρα απ' τον καφέ και το τσίπουρο και εκλεκτούς μεζέδες και φαγητό της ώρας.

Έτσι ο κάθε επισκέπτης του χωριού και όποιος άλλος επιθυμεί, μπορεί να βρει υπέροχο φαγητό όλες τις μέρες σ' ένα ζεστό και φιλικό περιβάλλον. Ο Γιώργος, χαμογελαστός και καλόκαρδος, είναι πάντα έτοιμος να μας υποδεχθεί.

